

Hämeenlinnan Poltinahon yleinen arkkitehtuurikilpailu 22.4. - 5.9.2005

Arvostelupöytäkirja

HÄMEEN
YMPÄRISTÖKESKUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

- 1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus
- 1.2 Osallistumisoikeus
- 1.3 Palkintolautakunta ja asiantuntijat
- 1.4 Kilpailun kulku

2. KILPAILUALUE

- 2.1 Kilpailualueen sijainti ja laajuus
- 2.2 Maanomistus
- 2.3 Alueen historia ja rakennuskanta
- 2.4 Maaperä
- 2.5 Kasvillisuus
- 2.6 Liikenne
- 2.7 Kilpailualueen lähiympäristö palveluineen

3. KILPAILUN TAVOITTEET

4. SUUNNITTELUOHJEET

- 4.1 Yleistä
- 4.2 Olemassa oleva rakennuskanta
- 4.3 Betonielementtitehtaan tontti
- 4.4 Asuntorakentaminen
- 4.5 Liiketilat ja palvelut
- 4.6 Työpaikkarakentaminen
- 4.7 Liikenne
- 4.8 Pysäköinti

5. KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

6. KILPAILUEHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN

7. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

8. KILPAILUN RATKAISU JA SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI

- 8.1 Palkinnot, lunastukset ja kunniainninnat
- 8.2 Suositus jatkotoimenpiteistä
- 8.3 Arvostelupöytäkirjan vahvistaminen
- 8.4 Nimikuorten avaus

9. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

LIITTEET Asiantuntijalausunnot

1. KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus

Hämeenlinnan kaupunki järjesti yhdessä Suomen Arkkitehtiliiton kanssa 22.4.2005 – 5.9.2005 välisenä aikana yleisen arkkitehtuurikilpailun Poltinahon asuntoalueesta. Poltinaho on vanha kasarmialue, jonka historia ulottuu 1700-luvulle. Alue sijaitsee poikkeuksellisen hienolla paikalla Ahvenistonharjun virkistys- ja suojelualueiden vieressä.

Poltinahon sijainti kaupunkirakenteen sisällä mahdollistaa hyvät liikenneyhteydet ja palvelut, mikä tukee tavoitetta tehdä alueesta kestävä kehityksen periaatteiden mukainen kaupunkimainen rakennettu ympäristö.

Poltinahon arkkitehtuurikilpailun tarkoituksena oli löytää alueen asemakaavoituksen pohjaksi kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen yleissuunnitelma, joka innovatiivisesti tuo uusia näkemyksiä kaupunkiasumiseen sekä samalla ottaa huomioon alueen hyvän sijainnin, arvokkaan historian, erinomaiset liikunta- ja vapaa-ajan palvelut sekä olemassa olevat ympäristötekijät.

1.2 Osallistumisoikeus

Kilpailu oli avoin kaikille Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti. Osallistujilta edellytettiin oikeutta harjoittaa arkkitehtin ammattia omassa maassaan.

1.3 Palkintolautakunta ja asiantuntijat

Kilpailun palkintolautakuntaan kuuluivat

Hämeenlinnan kaupungin nimeäminä:

Juha Isosuo, apulaiskaupunginjohtaja, palkintolautakunnan puheenjohtaja

Tapani Hellstén, kaupunginjohtaja

Päivi Saloranta, asemakaava-arkkitehti

Kaija Ojanen, kaupunginarkkitehti

Jaakko Välimaa, yleiskaavapäällikkö

Markku Kaila, arkkitehti

Kirsi Ojansuu, kaupunginhallituksen jäsen

Sari Louhio-Järvinen kaupunginhallituksen jäsen

Suomen arkkitehtiliiton nimeämänä:

Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA

Pirjo Sanaksenaho, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan sihteerinä toimi arkkitehti Markku Kaila.

Toimialajohtaja Jouko Kettunen kuului alkuvaiheessa palkintolautakuntaan kaupungin nimeämänä jäsenenä mutta hän pyysi myöhemmin eroa jäsenyydestä mahdollisen jääviyden vuoksi.

1.4 Kilpailun kulku

Kilpailuaika oli 22.4.2005 – 5.9.2005. Kilpailuohjelma painettiin suomenkielisenä ja se julkaistiin myös Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilla.

Kilpailijoilla oli mahdollisuus esittää palkintolautakunnalle kilpailuun liittyviä kysymyksiä kirjallisena ja nimimerkillä. Kysymyksiä esitettiin määräaikaan mennessä yhden nimimerkin alla yhteensä kolme kappaletta. Palkintolautakunnan vastaukset julkaistiin kilpailun verkkosivuilla sekä Arkkitehtiuutisten numerossa 10/2005, joka ilmestyi 22.8.2005.

Kilpailuun jätettiin yhteensä 66 ehdotusta. Jokainen ehdotus tarkastettiin, luetteloiitiin ja numeroitiin siinä järjestyksessä, kuin ehdotusten pakkauskuoret avattiin ja ehdotusten lähetyspäivämäärät tarkistettiin. Palkintolautakunta hyväksyi kaikki 66 ehdotusta mukaan arvosteluun.

Palkintolautakunta kokoontui ennen kilpailua yhden kerran ja arvosteluvaiheessa neljä kertaa. Palkintolautakunta nimesi keskuudestaan työryhmän valmistelemaan kilpailuehdotusten arviointia. Työryhmään kuuluivat Päivi Saloranta (puheenjohtaja), Kaija Ojanen, Jaakko Välimaa, Markku Kaila, Teemu Kurkela ja Pirjo Sanaksenaho. Kilpailun arvostelun aikana valmistelutyöryhmä kokoontui yhteensä neljä kertaa. Arvostelutyön aikana valmistelutyöryhmä arvioi kärkipään kilpailuehdotusten toteutettavuutta mm. asemakaavoituksen, pysäköinnin ja kerrosalamäärien osalta.

Palkintolautakunta pyysi palkintoluokan kilpailuehdotuksista asiantuntijalausunnot Museovirastolta, liikenne- ja pysäköintiratkaisujen osalta Hämeenlinnan kaupungin teknisen viraston kunnallistekniseltä insinööritoimistolta, Hämeenlinnan kaupungin teknisen viraston luonnonhoitotoimistolta sekä Lujabetoni Oy:ltä, jolla on tontti ja toimiva elementtitehdas kilpailualueella.

Palkintolautakunta hyväksyi asiantuntijoiksi seuraavat henkilöt:

Museovirasto:

yli-intendentti Mikko Härö
tutkija Ulla-Riitta Kauppi

Hämeenlinnan kaupungin kunnallisteknisestä insinööritoimisto / Liikenne- ja pysäköintiratkaisut:

kaupungininsinööri Markku Vasama
liikenneinsinööri Hannu Sainio

Hämeenlinnan kaupungin luonnonhoitotoimisto:

kaupunginmetsänhoitaja Timo Tuomola
suunnitteluhortonomi Susanna Lappalainen

Lujabetoni Oy:
elementtiyksikön johtaja Mikko Isotalo

Asiantuntijat eivät osallistuneet päätöksentekoon eikä heillä ollut oikeutta osallistua kilpailuun. Asiantuntijoilta saadut lausunnot ovat arvostelupöytäkirjan liitteenä.

2. KILPAILUALUE

2.1 Kilpailualueen sijainti ja laajuus

Poltinaho sijaitsee lähellä keskustaa, Ahveniston kaupunginosan lounaisosassa, Ahveniston ulkoilupuiston ja Turuntien välissä. Alueen etelälaidalla kulkeva Turuntie on liikenteen pääyhteys noin kilometrin päässä olevaan ruutukaavakeskustaan sekä Ahvenistonharjun länsipuoliseen yli 10 000 asukkaan aluekeskukseen.

Kilpailualue rajautuu idässä Poltinahontiehen, etelässä Turuntiehen ja Olympiakatuun, lännessä Paukkulantiehen ja pohjoisessa liikuntahalleihin kilpailuohjelman sivuilla 14-15 olevan kartan mukaisesti. Kilpailualueen koko on noin 14 ha.

2.2 Maanomistus

Pääosa kilpailualueesta on Hämeenlinnan kaupungin omistuksessa. Kilpailualueen itälaidalla, Poltinahontien varrella sijaitseva betonielementtitehtaan tontti on yksityisomistuksessa. Turuntien varrelle sijaitsee kaksi määräalaa, jotka ovat yksityisomistuksessa.

2.3 Alueen historia ja rakennuskanta

Poltinahon historia liittyy kiinteästi Hämeenlinnan kehitykseen hallinto- ja varuskunta-kaupunkina. Jo Ruotsin vallan aikana 1700-luvulla Poltinaholla oli avoin kenttä, jota armeija käytti harjoituksiinsa. Rakennetuksi varuskunnaksi Poltinaho tuli Venäjän vallan aikana. Alueen vanhin säilynyt rakennus on vuonna 1855 rakennettu pitkä, puurakenteinen, yksikerroksinen sotilassairaalarakennus.

Itsenäisyyden aikana Poltinaho palveli suomalaisena kasarmialueena aina vuoteen 2001, jolloin joukot siirtyivät Parolaan. Hämeenlinnan kaupunki osti tyhjentyneen kasarmialueen siellä jäljellä olevine rakennuksineen vuonna 2002. Vaikka suuri osa alueen vanhasta rakennuskannasta on purettu, jäljellä olevat rakennukset on pääsääntöisesti tarkoitus säilyttää.

Kilpailualueen itälaidalla, Poltinahontien varrella omalla tontillaan toimii betonielementtitehdas.

2.4 Maaperä

Kilpailualue on Ahveniston harjun lievealuetta ja pohjaveden muodostumisaluetta. Pintamaa on hienoa hietaa. Maaperä on rakennettavuudeltaan hyvä.

2.5 Kasvillisuus

Pitkällisestä ja intensiivisestä käytöstä johtuen kilpailualueen kasvillisuus on pääosin kulttuurikasvillisuutta. Kilpailualueella ei ole erityisen arvokasta kasvillisuutta. Kilpailussa tuli vaalia keskeisen alueen puistomaista yleisilmettä. Alueen kulkuväyliä reunustaa monin paikoin puurivit. Yleisimpiä puita ovat koivut, lisäksi alueella on kookkaaksi kasvaneita kuusialtoja.

2.6 Liikenne

Kilpailualueita rajaavat Poltinahontie ja Turuntie ovat vilkkaita kaupungin pääväyliä, jotka välittävät läntisten kaupunginosien ja keskustan välistä liikennettä. Ajoneuvoliikenteen liittymät kilpailualueelle ovat nykyisin sekä Poltinahontieltä että Turuntieltä.

Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteydet ovat kohtuullisen hyvät. Bussiyhteys keskustaan ja kaupungin länsipuolelle kulkee Turuntietä ja vuorotiheys päiväsaikaan suunnansa on noin neljä vuoroa tunnissa.

2.7 Kilpailualueen lähiympäristö palveluineen

Kilpailualueelta on välittömät yhteydet lähiympäristön erinomaisille liikunta- ja virkistyspaikoille. Pohjoispuolella sijaitsee useita liikuntahalleja, joista suurin on Rinkelimäen jäähalli. Lännessä kilpailualue rajautuu monipuoliseen Ahveniston virkistysalueeseen ja urheilupuistoon.

Lähimmät päiväkodit ovat lännessä Jukolan päiväkoti sekä idässä Kaurialan päiväkoti Torikadun varrella ja jotka sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä kilpailualueesta. Myllymäen ala-aste sijaitsee idässä noin 300 metrin etäisyydellä Turuntien varrella. Kaurialassa, Seminaarikadulla sijaitsevassa Normaalikoulussa toimii ala-aste. Ahveniston koulu, jossa toimii yläaste sijaitsee Turuntien eteläpuolella. Lähin lukio on Kaurialassa Erottajankadulla. Poltinahosta etelään on laaja ammattioppilaitosten keskittymä. Seurakuntakeskus ja terveysasema sijaitsevat Turuntien ja Poltinahontien risteyksessä. Kanta-Hämeen keskussairaala sijaitsee noin kilometri kilpailualueelta länteen.

Lähin päivittäistavarakauppa sijaitsee Kaurialassa. Lähimmät suuremmat kaupalliset palvelukeskittymät sijaitsevat tällä hetkellä keskustassa ja Tiiriössä.

3. KILPAILUN TAVOITTEET

Poltinahon arkkitehtuurikilpailulla etsittiin korkeatasoista yleissuunnitelmaa, joka voisi toimia alueen asemakaavoituksen ja toteutuksen pohjana. Poltinahon alue pyritään toteuttamaan kestävä kehityksen periaatteita tukevana, kaupunkimaisesti rakennettuna ympäristönä.

Keskeisenä kilpailutehtävänä oli muodostaa Poltinahon alueen olemassa olevia ympäristökijöitä ja historiaa hyödyntäen kaupunkimaista ja monipuolista kaupunkirakennetta, alueen pääkäyttötarkoituksen ollessa asuminen. Samanaikaisena, haastavana tavoitteena oli rakentaa alueesta tiivis ja maankäytöltään tehokas, pientalopainotteinen asuinalue alustavan mitoituksen mukaisesti 500-700 asukkaalle.

Tavoitteena oli Poltinahon alueen kehittäminen osana kaupunkikeskustaa ympäröivää vyöhykettä. Kilpailualueesta tuli muodostaa kaupunkirakenteellisesti jäsennettyä sekä kaupunkikuvallisesti korkeatasoista asuinympäristöä, joka on mahdollista toteuttaa väestörakenteeltaan sekä asuntojen hallintamuodoilta monipuoliseksi, turvalliseksi ja mitta-kaavaltaan inhimilliseksi.

Poltinahon alueen asemakaavoitus käynnistetään heti arkkitehtuurikilpailun jälkeen ja rakentaminen pyritään aloittamaan mahdollisimman pian. Tavoitteena on myös, että alueen rakennusten peruskorjaus etenee siten, että ensimmäiset kohteet sekä alueen kokonaissuunnitelma esitellään vuoden 2007 asuntomessujen yhteydessä.

4. SUUNNITTELUOHJEET

4.1 Yleistä

Kilpailun tavoitteena oli saada aikaan Poltinahon alueelle omaleimainen, rakentamistalvaan tiivis, kaupunkimainen ja pientalopainotteinen asuntoalue. Kaupunkisuunnitelman tuli ottaa huomioon alueen historia ja arvokas rakennuskanta sekä samalla liittyä luontevasti ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Kilpailualueeseen välittömästi pohjoisessa sekä lännessä rajautuvat, vetovoimaiset Ahveniston liikunta- ja virkistysalueet tuli liittää suunnitelmassa Poltinahon alueen identiteettiä luontevasti tukevaksi tekijäksi.

Poltinahon historiasta kertovat rakennukset ja rakenteet tuli pääosin säilyttää osana muodostuvaa kaupunkirakennetta. Kilpailualueella säilytettävä rakennuskanta tuli osoittaa pääosin asuinkäyttöön.

Kilpailualueelle oli mahdollista sijoittaa harkitusti asumiskäyttöä tukevaa, pienimuotoista työpaikkarakentamista ja palveluja.

Erityistä huomioita oli kiinnitettävä kilpailualueen katutilojen muodostamiseen, niiden mitoittamiseen sekä pysäköintiratkaisuihin. Katutilat ja pysäköintiratkaisut muodostavat merkittävän osan alueen tulevasta kaupunkikuvasta sekä lähiympäristön identiteetistä.

Kilpailualueen luonne edellytti, että esitettyjen kortteliratkaisujen tuli olla toteutettavissa vaihteittain.

4.2 Olemassa oleva rakennuskanta

Poltinahon alueen vanhin säilynyt rakennuskanta tuli säilyttää kilpailuehdotuksissa. Kasarmialueen vanha harjoituskenttä, joka rajautuu pohjoisessa alueen vanhimpaan säilyneeseen rakennukseen, sotilassairaalarakennukseen (no 1), on Poltinahon historiallisen asemakaavaratkaisun muotoutumisen kannalta keskeinen. Harjoituskentän merkittävä rooli aluetta jäsentävänä avoimena tilana tuli säilyttää myös uudessa kaupunkisuunnitelmassa.

Kilpailualueen uudemmalle rakennuskannalle ei asetettu yleisiä suojelutavoitteita. Vuonna 1956 rakennettu miehistökasarmi (no 11) tuli säilyttää. Muilta osin heti sotien jälkeen sekä 1950-luvulla rakennettujen rakennusten säilyttäminen oli suotavaa. Niiden purkamiselle ei ollut estettä, mutta kilpailijat saivat harkintansa mukaan esittää myös näille rakennuksille ratkaisuja, joissa rakennukset osoitetaan soveltuvin osin asuinkäyttöön.

Turuntien varrella on kaksi määräalaa, joilla sijaitsee yksityisomistukseen siirtyneitä, asuinkäyttöön jääviä arvorakennuksia. Rakennuksille tullaan muodostamaan jatkossa omat tontit. Tonttialueiden ohjeellinen rajausta oli esitetty kilpailualueen rajauskartalla. Kilpailussa sai tarkistaa ohjeellista tonttialueiden rajausta kilpailijan ehdottamaan kilpailualueen toiminnalliseen kokonaisratkaisuun pohjautuen.

4.3 Betonielementtitehtaan tontti

Kilpailuehdotukset tuli laatia siten, että elementtitehtaan tontti voidaan ottaa asumiskäyttöön, kun siellä nykyisin olevat tuotantorakennukset puretaan. Suunnitelmassa oli kuitenkin varauduttava vaiheittaiseen toteutukseen niin, että tehtaan ollessa vielä tuotantokäytössä muu osa kilpailualueesta voidaan toteuttaa. Tehtaasta ei aiheudu merkittäviä päästö- tai meluhaittoja lähiympäristölle. Elementtitehtaan tontin rajausta oli esitetty kilpailualueen rajauskarttaan.

4.4 Asuntorakentaminen

Kilpailuehdotuksessa kilpailualueelle esitettävän asuntokerrosalan vaihteluvälin tuli olla 20 000 – 25 000 k-m². Keskeisestä kaupunkirakenteellisesta sijainnista johtuen alueen rakentamistavan tuli olla tiivistä.

Kilpailualueelle etsittiin uudenlaista tiivistä, kaupunkimaista asuinympäristöä, jollaista voi syntyä esim. perinteisiä asuinrakennustyyppien yhdistellen. Tavoitteena oli rakentamistavaltaan pientalovaltainen alue, jossa tyypillinen kerrosluku on kaksi. Osalle kilpailualueesta oli mahdollista esittää myös enintään nelikerroksisia pienkerrostaloja. Suurimmalla osalla alueen asunnoista tuli rakennustyyppistä riippumatta olla oma, vaikka pienikin piha.

Kilpailualueen asuntojakauma oli vapaasti ideoitavissa. Sen tuli kuitenkin tarjota tavanomaista asuinalueita monipuolisempia vaihtoehtoja esimerkiksi sivuasuntojen, aputilojen, työhuoneiden tai monipuolisten piharakennusten avulla. Myös vaihteittain rakentaminen, asuntojen helppo laajennettavuus sekä muunneltavuus olivat asuntosuunnittelussa tavoiteltavia asioita.

4.5 Liiketilat ja palvelut

Kilpailualueelle tuli osoittaa pieni palvelutoimintojen alue, jossa olisi esim. pienehkö päivittäistavarakauppa (max. 1000 k-m²) sekä mahdollisesti myös vähäisessä määrin muita liiketiloja.

Kouluja ja päiväkoteja on lähiympäristössä. Kilpailijan toivottiin kuitenkin kehittelevän toiminnallisesti joustavia asuinkortteli- ja rakennustyyppejä, joihin voisi tulevaisuudessa sijoittua myös lähipalveluja tarpeen mukaan.

4.6 Työpaikkarakentaminen

Kilpailija sai esittää harkintansa mukaan alueelle joko olemassa oleviin rakennuksiin tai uudisrakennuksiin pienimuotoista työpaikkarakentamista ja –tilaa. Vanha rakennuskanta tuli kuitenkin esittää pääosin asuinkäyttöön ja muiden toimintojen tuli olla toissijaisia. Tilojen tuli lomittua luontevasti katu- ja asuinympäristöön ja niiden tuli soveltua joustavasti esim. toimistoiksi, työpajoiksi ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomiksi tuotantotiloiksi.

4.7 Liikenne

Ajoneuvoliikenteen ohjeelliset liittymäpaikat oli osoitettu liiteasiakirjassa no 8. Kortteleiden sisäisten väylästöjen suunnittelussa tuli ottaa huomioon pelastusajoneuvojen, jakeluautojen sekä jätehuollon ja talviaurauksen tarpeet. Kevyelle liikenteelle tuli osoittaa luontevia ja turvallisia yhteyksiä keskustaan, ulkoilu- ja liikunta-alueille sekä kouluihin päin. Myös yhteydet ympäröiviltä kaduilta Ahveniston ulkoilualueille tuli huomioida. Kilpailualueella tuli huomioida esteettömyys.

4.8 Pysäköinti

Kilpailualueen pysäköintijärjestelyjen tuli perustua maantaseoratkaisuihin. Keskitettyjä, laajoja pysäköintialueita ei saanut sijoittaa kilpailualueelle vaan pysäköintipaikat tuli hajauttaa tonttikohtaisesti mahdollisimman lähelle asuntoa. Kilpailija sai kuitenkin esittää poikkeavia pysäköintijärjestelyjä erilaisissa kortteliratkaisuissa, esim. vähäliikenteisillä kaduilla sallittiin autopaikan liittyminen suoraan kadun ajorataan.

5. KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

Kilpailuehdotuksissa arvioitiin erityisesti sitä, kuinka Poltinahon alueen olemassa olevia ympäristöelementtejä ja historiaa hyödyntämällä on muodostettu omaleimainen ja toimiva, vaihteittain toteutettavissa oleva aluekokonaisuus.

Lisäksi ehdotusten arvioinnissa kiinnitettiin huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

- ennakkoluulottomaan ja alueen identiteettiä korostavaan yleissuunnitelmaan
- kestävän kehityksen tavoitteiden huomiointiin
- vanhojen ja uusien rakennusten yhdessä muodostamaan luontevaan kokonaisuuteen
- korttelisuunnitelmaratkaisujen kokonaisuuteen sekä kortteliratkaisujen luonteviin variaointimahdollisuuksiin
- rakennustyyppien ja muodostuvan lähiympäristön monipuolisuuteen sekä lähiympäristön yhteisöllisyyden edellytyksiä luovaan luonteeseen
- alueen liittymiseen lähiympäristöön sekä Ahveniston liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien huomiointiin

Kokonaisratkaisun ansioita pidettiin tärkeämpinä kuin osaratkaisujen tai yksityiskohtien virheettömyyttä.

6. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

Yleistä

Hämeenlinnan Poltinahon alueen arkkitehtikilpailu herätti laajaa kiinnostusta ja palautettujen kilpailuehdotusten lukumäärä oli ilahduttavan runsas – 66 ehdotusta. Ehdotusten kirjo antoi varsin perusteellisen ja kattavan kuvan siitä, millä ratkaisumalleilla kilpailualueen uudisrakentaminen voidaan onnistuneesti toteuttaa.

Kilpailutehtävä oli haastava: Normaalin aluesuunnittelun problematiikan lisäksi kilpailijoiden tuli ottaa huomioon alueen olevat rakennukset, paikan henki, historia ja maisema. Uusi rakentaminen oli sovitettava olevaan ympäristöön siten, että uusi kokonaisuus muodostaa onnistuneen synteesin vanhan ja olemassa olevan kanssa. Parhaat ehdotukset ovat onnistuneet tässä tehtävässä hyvin. Monet ehdotukset olivat itsessään huolella tehty ja arkkitehtuuriltaan ansiokkaita, mutta yhteispeli historiallisten elementtien kanssa ei toiminut.

Eri lähestymistavat

Kilpailun ehdotusten suuresta joukosta voi hahmottaa joitakin perusratkaisuja, joilla kilpailutehtävä on pyritty ratkaisemaan.

Yleinen ratkaisumalli oli toteuttaa uudisrakentaminen mattomaisesti kilpailualueen täytävällä kaupunkirakenteella. Kilpailualueeseen suhtauduttiin kuten tyypilliseen kaupungin reuna-alueiden rakennusalueeseen, jossa ei ole erityispiirteitä. Tässä ratkaisumallis-

sa on se heikkous, että alue jää ilman riittäviä puistoalueita sekä katu- ja kaupunkitiloja. Uudisrakentamisen suhde vanhoihin rakennuksiin muodostuu helposti sattumanvaraiseksi ja tukahduttavaksi. Monista mattomaisesti alueen rakentavissa ehdotuksista puuttui riittävän voimakas kokoava ja jäsentävä kaupunkirakenteellinen johtoajatus.

Katutilaan perustuvia ehdotuksia oli yllättävän vähän. Yksi parhaista ehdotuksista, joissa katutilan muodostaminen oli kantavana teemana on "Kamomillapihat". Tässä ehdotuksessa uudet rakennukset on sijoitettu siten, että alueelle syntyy helposti hahmotettava, luonteva ja elämyksellinen katutilojen verkosto. Yksittäiset rakennukset eivät nouse pääosaan, vaan painotus on kytkettyjen rakennusten muodostamien katujulkisivujen kokonaisuudella. Katutilaa on rakentanut myös ehdotus "Muotoon - järjesty" lohkarmaisilla umpikortteleillaan. Katutiloja oli alueelle varsin vaikea synnyttää. Osaksi olemassa olevien vanhojen rakennusten johdosta. Osaksi siksi, että ympäröivä kaupunkirakenne on väljemmin ja sirotellen rakennettu. Kilpailuohjelmassa alueelle vaadittu kerrosalamäärä antoi myös mahdollisuuden sijoitella rakentamista aika väljästi alueelle. Urbaaneimmissa ehdotuksissa alueelle oli sijoitettu noin kaksinkertainen määrä rakentamista kilpailuohjelman tavoitteeseen verrattuna. Näissä töissä alueesta muodostui liiankin kaupunkimainen suhteutettuna Poltinahon sijaintiin kaupunkikeskustan reunavyöhykkeellä.

Harva ehdotus pyrki rakentamaan kilpailualueesta ehjän kokonaisuuden. Ehdotuksessa "Lili Marleen" voidaan nähdä onnistunut sovellutus kylä -peruslähtökohdasta: Poltinahosta muodostuu oman identiteetin omaava kaupunkirakenteen osa. Aluetta rajaava rakennusmuuri on tärkeässä osassa. Rakeisuuskuvassa se erottaa uuden alueen ympäröivästä kaupunkirakenteesta. Rakennusmuuri luo kylän, ei vain kaupunkitilallisesti vaan myös luomalla sosiaalisen yhteisön. Paikka syntyy sekä tilallisesti että ihmisten mieliin. Monissa ehdotuksissa kortteleista muodostuu kylämaisia kokonaisuuksia. Yksi näistä on "Kruunu", jonka pyöreät korttelihahmot luovat pienen kylän tunnelmaa.

Kilpailutehtävää pystyi lähestymään myös erilaisten kaupunkirakenteellisten typologioiden kautta. Ehdotuksessa "Käpy selän alla" kilpailualue jakautuu erityyppisiin osiin, joissa on kussakin toteutettu erilainen paikkaan sopiva typologinen ratkaisu. Korttelitypologiat vaihtelevat erillistalojen vapaista ryhmistä, kurinalaisiin jonoihin ja rivitalonomaisiin rakennusmuureihin. Tulos on onnistunutta ja elämyksellistä ympäristöä. Vaarana on tosin se, että alueesta ei muodostu yhtä kokonaisuutta. Toteuttamisen myllyn läpikäytyään alueen johtoajatus tulisi olla vielä selkeästi tajuttavissa.

Puisto on suurimmissa osassa ehdotuksia tärkeässä roolissa. Se antaa väljyyttä vanhojen rakennusten ympärille, johdattaa alueen sisälle tai muodostaa korttelirakenteen sydämen.

Vähemmän on niitä ehdotuksia, joissa kilpailualue onnistuu kokonaisuutena säilyttämään puistomaisen luonteen sen jälkeen kun uudisrakentamisen kerrosala on mahduttettu alueelle. Puistomaisista ehdotuksista ansiokkain on "Kruunu", jossa pyöreiden korttelien hahmo on sellainen, että alueen väljyys ja puistomaisuus säilyy uudisrakentamisen jälkeenkin. Rakennukset kytkeytyvät matalilla muureilla toisiinsa siten, että rakennetun alueen ja vapaan puiston raja on selkeä. Lopputulos kutsuu kulkijaa kävelemään alueen halki Ahveniston ulkoilualueille ja kokemaan uudenlaista asuinalueita. Väljyys ja vehreys kunnioittavat myös vanhoja rakennuksia, vaikka kokonaisuus on rakenteeltaan omaperäinen ja moderni. Ehdotuksissa "Marssin Jälkeen", "Harjun laitaa" ja

”Metsätähtiä” on myös käsitelty puistoon perustuvia kaupunkirakenteellisia teemoja. Kahdessa ensimmäisessä korttelin muodostavat selkeästi rajautuvia lauttoja puiston keskelle. Myös ehdotuksessa ”Metsätähtiä” korttelit muodostavat kokonaisuuksia, mutta rakennuksia kokoava periaate on moniselitteisempi ja orgaanisempi. Keskustan välittömän läheisyyden vuoksi metsälähiön mielikuvaa ei kuitenkaan pidetty oikeaan osuneena Poltinahon alueelle.

Osa ehdotusten tekijöistä on tarttunut menneen ajan tunnelman luomiseen. Yksi tämän ratkaisutavan onnistuneimmista on ehdotus ”Olotiloja”, jossa uudisrakentaminen täydentää historiallisten rakennusten muodostamaa kokonaisuutta hellävaraisesti ja harkiten. Ajatus on lähtökohdaltaan oikea, vanhaa tulee kunnioittaa. Poltinahon alue ei kuitenkaan ole siinä määrin eheänä säilynyt ja arvokas historiallinen kokonaisuus, että uudisrakentamisen lähtökohtana tulisi olla varovainen täydentäminen. Tärkeänä on pidetty sitä, että uudisrakentaminen edustaa omaa aikaansa, mutta kunnioittaa olevia rakennuksia.

Myös muita kaupunkirakenteellisia perustrategioita voi ehdotusten joukosta löytää. Ehdotuksessa ”Tavaststjerna” korttelirakenteen sisällä rakennukset on järjestetty vapaasti sirotellen ryhmiin. Syntyvät korttelit ovat ilman vallitsevia koordinaatioita tai suuntia. Suunnitelma istuu kuitenkin yllättävän hyvin yhteen vanhojen rakennusten kanssa muodostaen yhden loogisen kokonaisuuden. Ehdotus ”Korttelit” rakentaa modernin puukaupungin Puu-Käpylän hengessä ja mittakaavassa. Puutalojen koko on riittävän pieni ja ei liian suuri muodostaakseen katutilaa ja onnistuneita asumisyksiköjä.

Valittua ratkaisumallia olennaisempaa on ollut ajatuksen kirkkaus. Parhaissa ehdotuksissa kantava ajatus on viety johdonmukaisesti, kauniisti ja ammattitaitoisesti läpi.

Liikenne ja pysäköinti

Liikenteen järjestämisessä parhaiksi osoittautuivat ratkaisut, joissa katuliittymiä on otettu kahdesta kohtaa Poltinahontieltä sekä Turuntieltä. Liittymämahdollisuus idästä ulkoilualueiden suunnasta on myös hyödynnetty joissakin töissä. Hyväksi koettiin katulinjaukset, jotka muodostavat yhtenäisen verkoston niin, ettei mikään osa-alue ei jää irralliseksi muusta rakentamisesta. Piha- ja hidaskatuja esitettiin valtaosassa ehdotuksia. Pysäköinti ratkesi parhaimmalla tavalla hajauttamalla autopaikat tonttien yhteyteen asuntojen lähelle suurten pysäköintikenttien sijasta. Pysäköinnin järjestämisessä ei kuitenkaan esitetty juurikaan uusia malleja, toisin kuin kilpailuohjelmaa laadittaessa odotettiin. Kevyen liikenteen reitti Turuntien ja Poltinahontien kulmauksesta on tärkeä saapumissuunta alueelle. Parhaissa töissä tämä väylä onkin toteutettu hyvin, joko puistopolkuna tai katulinjauksena.

7. KILPAILUEHDOTUSTEN JAKO LUOKKIIN

Tutustuttuaan kilpailuehdotuksiin palkintolautakunta päätti jakaa ehdotukset (66 kpl) viiteen luokkaan seuraavasti:

Palkintoluokka	8 ehdotusta
Yläluokka	8 ehdotusta
Ylempi keskiluokka	17 ehdotusta
Alempi keskiluokka	11 ehdotusta
Alaluokka	22 ehdotusta
Yhteensä	66 ehdotusta

Kilpailuehdotukset sijoituivat eri luokkiin seuraavasti:

Palkintoluokka (8 ehdotusta)

5 Puu ja puistotie
12 Tavaststjerna
17 Kruunu
18 Rengasraitti
22 Käpy selän alla
25 Kamomillapihat
28 Lili Marleen
47 Kotilo

Yläluokka (8 ehdotusta)

8 Marssin jälkeen
10 Olotiloja
11 Pum
15 Remix
20 Harjun laitaa
32 Muotoon järjesty!
45 Korttelit
50 Metsätähtiä

Ylempi keskiluokka(17 ehdotusta)

1 Terracotta
2 Vastustajaa hassuttelee
3 Poltinko ahon

- 9 Fortress
- 13 Rusettiluistelu
- 14 Prenikka
- 16 Katse taakse päin
- 29 Piippurassi
- 30 Reino
- 31 Riviin järjesty
- 33 Muutos marssijärjestykseen
- 37 Asento - Lepo
- 38 Laskos
- 39 Kilpikangas
- 58 Vihreä kasarmi
- 60 Timpuri
- 64 Via Verde

Alempi keskiluokka (11 ehdotusta)

- 4 Kaari
- 7 ABC
- 34 Omakotitalo keskustassa järven rannalla
- 49 Koko tarina
- 52 Appara Urban Village
- 53 Jousi
- 54 Rubik
- 56 Ahon laitaa
- 57 Pii
- 59 Ruotuväki
- 63 Sarana

Alaluokka (22 ehdotusta)

- 6 Vasen, kaks, kol
- 19 Oli kerran Onnimanni
- 21 Suorakaide ja koukku
- 23 Poltinahon pataljoona
- 24 Kassun pihat
- 26 Green connection
- 27 Omnis
- 35 Ääriiivat
- 36 Kotikentät
- 40 Lepo
- 41 Tänään jäljellä
- 42 Kotikaski
- 43 Pihapiirit
- 44 Ruotu
- 46 Kaiku
- 48 Havulinna

51 Pirtanauha
 55 Natsat
 61 Barokkipuisto
 62 Nousee päivä, laskee päivä
 65 Hyvää halvalla
 66 Mr. Brown revisited

8. KILPAILUN TULOS JA SUOSITUS JATKOTOIMENPITEIKSI

8.1 Palkinnot, lunastukset ja kunniainninnat

Palkintolautakunta päätti jakaa palkintosumman kilpailuohjelmassa esitetyn jaottelun mukaisesti. Varsinaisten palkintojen ja lunastusten lisäksi palkintolautakunta päätti jakaa myös kolme kunniainnintaa.

Palkinnot ja lunastukset

1. palkinto, 27 000 euroa ehdotukselle no 17 "Kruunu"

Ehdotus on persoonallinen ja rohkea työ, jossa on onnistuttu luomaan alueelle omintakeinen identiteetti arkkitehtuurin keinoin. Alueen puistomainen luonne säilyy, kun rakentaminen keskitetään kehämäisiin pientalokortteleihin. Vanhat rakennukset saavat arvokkaan aseman kehämäisten korttelien sisällä, helminä pyöreän ketjun keskellä.

2. palkinto, 20 000 euroa ehdotukselle no 25 "Kamomillapihat"

Ehdotuksessa on paljon kaupunkikuvallisia ansioita. Katutilat rajautuvat selkeästi noppamaisilla rakennuksilla ja sisääntuloreitit alueelle ovat luontevia. Kaupan ja palveluiden sijainti alueen sisätuloporttina keskustasta tultaessa on hyvä.

3. palkinto, 14 000 euroa ehdotukselle no 22 "Käpy selän alla"

Ehdotus on eläytyen ja huolella tehty. Alue jakautuu eri luonteisiin kortteleihin, jotka sovittautuvat paikkaansa ja vanhojen rakennusten lomaan. Eri korttelityypologioiden käyttö on onnistunutta: Alueen länsiosan korttelissa rakennukset ovat pieniä, noppamaisia ja muistuttavat ilmeeltään huviloita.

lunastus, 8 000 euroa ehdotukselle no 12 "Tavaststjerna"

Ehdotuksen korttelit muodostuvat noppamaisten talojen ryhmistä, jotka asettuvat vapaasti sirotellen kaupunkirakenteeseen. Ratkaisu on yllättävä ja omaperäinen. Rakeisuus antaa alueelle oman luonteen ja se istuu luontevasti paikalleen ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Vanhat rakennukset asettuvat myös osaksi kokonaisuutta kuin itsestään.

Talot ja muurit muodostavat vaihtelevan muotoisia ja kokoisia mielenkiintoisia kortteleita.

lunastus, 8 000 euroa ehdotukselle no 28 "Lili Marleen"

Ehdotus perustuu voimakkaiden ja selkeiden kaupunkirakenteellisten elementtien käyttöön. Koko kilpailualueen kattava suurtorteli rajautuu muurimaisella kytkettyjen rakennusten piirtämällä reunalla. Suurtortelin avulla alueesta muodostuu omaleimainen ja tunnistettava mutta toisaalta se rajaa alueen jyrkästi irti ympäröivästä kaupunkirakenteesta.

Kunniamaininnat

Kunniamaininta ehdotukselle no 5 "Puu ja puistotie"

Puistomainen yleisilme luo miellyttävän ja väljän tunnelman, joka on herkästi ja kauniisti esitetty yleissuunnitelmassa. Uudet rakennusmassat ovat bastionimaisissa rintamissa ja vanhat rakennukset jäävät puiston keskelle. Bastionirakennelmista innoitusta saanut korttelirakenne saattaa kuitenkin viestiä virheellisesti alueen historiasta.

Kunniamaininta ehdotukselle no 18 "Rengasraitti"

Ehdotus muodostaa tiiviin kaupunkirakenteellisen kudelman Poltinahon alueelle. Aluetta kiertää rengasmainen katu ja sen sisäpuolella rengasmainen jalankulkuraitti. Rakeisuudeltaan alue istuu luontevasti ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja vanhoihin taloihin. Kokonaisvaikutelma on tosin jonkin verran sekava / tukkoon rakennettu ja mitta-kaavaltaan paikoin liiankin pienipiirteinen.

Kunniamaininta ehdotukselle no 47 "Kotilo"

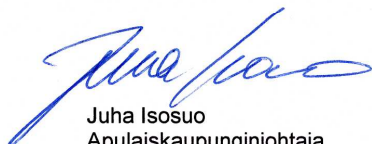
Yksinkertaisuudessaan varsin luonteva ehdotus, jossa on korttelirakenne ja kulkureitit kohdallaan. Kaartuva katu alueen itäosassa toimii sujuvasti ja luo mukavia katunäkymiä. On hyvä, että rakentaminen on ulotettu alueen kaakkoiskulmaan saakka. Harjoituskenttä vanhan sotilassairaalan edessä on mittakaavaltaan liian iso pienimittakaavaisen asuinalueen keskusaukioksi.

8.2 Suositus jatkotoimenpiteistä

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti suosittaa kilpailussa ensimmäisen palkinnon saanutta ehdotusta no 17 "Kruunu" alueen jatkosuunnittelun pohjaksi. Jatkotyöskentelyssä tulee tarkastella mahdollisuuksia vahvistaa kasarmialueen vanhan harjoituskentän rajautumista sekä vaihtoehtoisia ratkaisuja Poltinahontien ja Turuntien risteysalueen korttelirakenteelle.

8.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus

Hämeenlinnassa 31.10.2005

Juha Isosuo
Apulaiskaupunginjohtaja
Hämeenlinnan kaupunki

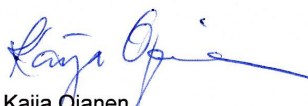
Palkintolautakunnan puheenjohtaja

Tapani Hellstén
Kaupunginjohtaja
Hämeenlinnan kaupunki

Päivi Saloranta
Asemakaava-arkkitehti
Hämeenlinnan kaupunki

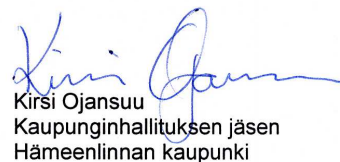
Kaija Ojanen
Kaupunginarkkitehti
Hämeenlinnan kaupunki

Jaakko Välimaa
Yleiskaavapäällikkö
Hämeenlinnan kaupunki

Sari Louhio-Järvinen
Kaupunginhallituksen jäsen
Hämeenlinnan kaupunki

Kirsi Ojansuu
Kaupunginhallituksen jäsen
Hämeenlinnan kaupunki

Teemu Kurkela
Arkkitehti SAFA

Pirjo Sanaksenaho
Arkkitehti SAFA

Markku Kaila
Arkkitehti
Hämeenlinnan kaupunki

Palkintolautakunnan sihteeri

8.4 Nimikuorten avaaminen

Nimikuoret avattiin 31.10.2005 arvostelupöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen.

Palkittujen, lunastettujen ja kunniamaininnan saaneiden ehdotusten tekijät ovat:

1. palkinto 27 000 euroa

ehdotus no 17 "Kruunu"

Tekijät: Selina Anttinen, ark. yo
Vesa Oiva, ark. yo

Avustaja: Jussi Kalliopuska, arkkitehti SAFA

2. palkinto 20 000 euroa

ehdotus no 25 "Kamomillapihat"

Tekijä: Matti Jääskö

3. palkinto 14 000 euroa

ehdotus no 22 "Käpy selän alla"

Tekijä: Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy

Työryhmä: Daniel Bruun, arkkitehti SAFA
Jussi Murole, arkkitehti SAFA
Ulla Kuitunen, arkkitehti SAFA
Aleksi Niemeläinen, arkkit. yo
Juha Pajakoski, arkkit. yo
Tuomas Seppänen, arkkitehti SAFA
Miina Vuorinen, arkkitehti SAFA
Mathias Nyström, arkkitehti SAFA
Hanna Liukkonen, arkkitehti
Matti Jääskö, arkkit. yo

lunastus 8 000 euroa

ehdotus no 12 "Tavaststjerna"

Tekijä: Veikko Ojanlatva, arkkitehtiylioppilas
Arkkitehtityöhuone Playa

Avustaja: Tuukka Vuori, arkkitehtiylioppilas
Arkkitehtityöhuone Playa

lunastus 8 000 euroa

ehdotus no 28 "Lili Marleen"

Tekijä: Reijo Jallinoja
Arkkitehti SAFA , professori

Kunniamaininta

ehdotus no 5 "Puu ja puistotie"

Tekijät: Pia Sopanen
Ilkka Svärd

Kunniamaininta

ehdotus no 18 "Rengasraitti"

Tekijät: Eric Adlercreutz, arkkitehti SAFA
Hasse Hägerström, , arkkitehti SAFA
Anders Adlercreutz, arkkitehti SAFA
Arkkitehtitoimisto A.konsultit Oy

Kunniamaininta

ehdotus no 47 "Kotilo"

Tekijä: Salla Hoppu, arkkitehti SAFA

9. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

Kilpailuehdotukset on numeroitu saapumisjärjestyksessä ja ehdotuskohtaisessa arvioinnissa ehdotukset on arvioitu numerojärjestyksessä luokittain.

PALKINTOLUOKKA (8 KPL)

Ehdotus no 5 "Puu ja puistotie" (Kunniamaininta)

Puistomainen yleisilme luo miellyttävän ja väljän tunnelman, joka on herkästi ja kauniisti esitetty yleissuunnitelmassa. Uudet rakennusmassat ovat bastionimaisissa rintamissa ja vanhat rakennukset jäävät puiston keskelle. Bastionirakennelmista innoitusta saanut korttelirakenne saattaa kuitenkin viestiä virheellisesti alueen historiasta. Poltinahon kasarmialue edustaa 1800-luvun puolivälin ruutukaavaan perustuvaa varuskuntarakennelmista kun taas bastionit viittaavat aikaisemman ajankohdan puolustusrakennelmiin, joita Poltinaholla ei ole ollut. Talotyyppit ovat melko kiinnostavia pientalomaisia rivitaloja ja kaupunkivilloja; tosin perspektiivikuvat eivät anna alueesta ja rakentamisesta yhtä hyvää kuvaa kuin yleissuunnitelma.

Alueen liikenneverkko on vaikeasti hahmotettavissa: mikä väylän osa on ajoneuvoliikenteelle ja mikä jalankululle? Myös apurakennusmassa puiston reunassa Poltinahontien ja Turuntien risteyksessä herättää kysymyksiä. Puistotilat rajautuvat onnistuneesti, mutta ratsastuskeskus harjoituskenttineen ei ole realistinen käyttöratkaisu vanhalle sotilassairaalalle.

Ehdotus no12 "Tavaststjerna" (lunastus)

Ehdotuksen korttelit muodostuvat noppamaisten talojen ryhmistä, jotka asettuvat vapaasti sirotellen kaupunkirakenteeseen. Ratkaisu on yllättävä ja omaperäinen. Rakeisuus antaa alueelle oman luonteen ja se istuu luontevasti paikalleen ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Vanhat rakennukset asettuvat myös osaksi kokonaisuutta kuin itsestään. Talot ja muurit muodostavat vaihtelevan muotoisia ja kokoisia mielenkiintoisia kortteleita.

Kortteleiden väliin muodostuu laaja tähtimäinen puistoalue. Tähtipuiston pinta, väylät ja kasvillisuus on vaillinaisesti esitetty. Tähti on ytimekäs graafinen aihe, mutta ehdotuksessa se vaikuttaa itsetarkoitukselliselta eikä paikkaan sopivalta. Tähtien ylikorostaminen esityksessä ei olisi ollut ehdotuksen varsinaisen sisällön kannalta tarpeellista.

Noppamaiset rakennukset ovat arkkitehtoniselta hahmoltaan onnistuneita, kooltaan luontevia ja talotyyppiä voidaan varioida rakennusryhmän puitteissa. Suunnitelma voisi sallia myös korkeamman, hissillisen pistetalotyyppin. Kortteleiden keskiosien pihalueitten nosto vaikuttaa tarpeettomalta. Pihakaduilla on osin liikaa tilaa. Poltinahontien varren kaksi rinnakkaista katuja ei ole onnistunut ratkaisu.

Ehdotus no17 "Kruunu" (1. palkinto)

Ehdotus on persoonallinen ja rohkea työ, jossa on onnistuttu luomaan alueelle omintakeinen identiteetti arkkitehtuurin keinoin. Alueen puistomainen luonne säilyy, kun rakentaminen keskitetään kehämäisiin pientalokortteleihin. Vanhat rakennukset saavat arvokkaan aseman kehämäisten korttelien sisällä, helminä pyöreän ketjun keskellä.

Suunnitelma toimii hyvin: asunnoilla on omat yksityiset pihat, erilliset sisäänkäynnit, autopaikat asunnon yhteydessä sekä lisärakentamismahdollisuus. Asuminen erillis- ja paritaloissa vastaa yleisimpiä asumistavoitteita. Toisaalta korttelirakenteen jakaantuminen asuntoryhmiin tarjoaa mahdollisuuden yhteisöllisyyteen. Kerrosalaltaan ehdotus ei kuulu kilpailun tehokkaimpien suunnitelmien joukkoon, mutta esitetty 22000 k-m² täyttää kilpailulle asetetut tavoitteet ja toisaalta suunnitelma sallisi jatkokehittelyssä kokonaisuuden siitä kärsimättä alueen itä- ja pohjoisreunoille tiiviimpääkin rakentamista. Elementteihin tontin korttelirakenne mahdollistaa alueen toteutumisen vaiheittain.

Voimakas muotoajatus korttelissa sallii rakennussuunnittelun tasolla talojen toteutuksessa variointia. Yksi kortteli on mahdollista onnistuneesti toteuttaa yhden rakentaja- ja suunnittelijatahon toimesta. Kaavatyöskentelyssä suunnitelma mahdollistaa monenlaisen tonttijaon. Kortteli voi olla yhtä tonttia ja taloyhtiötä tai se voidaan jakaa useammaksi tontiksi. Kaikille avoimet kävelyreitit korttelien läpi tulisi säilyttää. Kaupungin katualue jää korttelien ulkopuolelle, jolloin katuverkon kонаismäärä jää varsin pieneksi ja kunnossapidon ja huollon kannalta ongelmattomaksi. Katuverkkoa on mahdollista jatkosuunnittelussa kehittää kilpailutyössä esitettyä tehokkaammaksi ja vihersaarekkeitä katualueilta karsia. Kolmikerroksiset talot ovat oikeassa paikassa lähellä Turuntien ja Poltinahontien risteystä.

Suunnitelma tarjoaa Poltinahon alueelle uudenlaisen ja kiinnostavan, arkkitehtonisesti voimakkaan oman ilmeen, joka kunnioittaa rakennushistoriallisia arvoja. Poltinahon alue on rakentunut uudelleen, mutta se on säilyttänyt arvokkaat ominaispiirteensä. Ehdotuksen vehreä ja puistomainen kokonaisratkaisu mahdollistaa alueen käytön kaikkien kaupunkilaisten puistona ja reittinä Ahveniston virkistysalueille.

Ehdotus no18 "Rengasraitti" (kunniamaininta)

Ehdotus muodostaa tiiviin kaupunkirakenteellisen kudelman Poltinahon alueelle. Aluetta kiertää rengasmaisen katu ja sen sisäpuolella rengasmaisen jalankulkuraitti. Rakeisuudeltaan alue istuu luontevasti ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja vanhoihin taloihin. Kokonaisvaikutelma on tosin jonkin verran sekava / tukkoon rakennettu ja mitta-kaavaltaan paikoin liiankin pienipiirteinen. Vanha harjoituskenttä on onnistuneesti rajattu alueen keskiosaa hallitsevaksi aukiotilasarjan osaksi. Alueen sisällä vapaaksi jäävä puistovyöhyke voisi olla väljempi. Rengasmaisen ajoväylän varsi ei tarjoa niin paljon punnituttuja kaupunkitilallisia elämyksiä kuin pienipiirteinen ja harkittu jalankulkuraitti alueen keskellä. Talo- ja korttelityyppejä on alueella monipuolisesti, joka on ansiokasta. Rakennusten arkkitehtuurista ja lähiympäristöstä välittyy korkea arkkitehtoninen laatu ja ammattitaito. Uudisrakentaminen on tiivistä, joten vanhat rakennukset jäävät osin hieman puristuksiin alueen keskelle ja kokonaisuuden henki kärsii.

Ehdotus no 22 "Käpy selän alla" (3. Palkinto)

Ehdotus on eläytyen ja huolella tehty. Alue jakautuu eri luonteisiin kortteleihin, jotka sovittautuvat paikkaansa ja vanhojen rakennusten lomaan. Eri korttelityypologioiden käyttö on onnistunutta: Alueen länsiosan korttelissa rakennukset ovat pieniä, noppamaisia ja muistuttavat ilmeeltään huviloita. Tämä sopii hyvin metsän rajaan. Keskusaukion viereinen kortteli on urbaanimpi ja tehokkaampi matala rakennusmassa. Se rajaa aukion kaakkoissivun onnistuneesti. Alueen pohjoisreuna ja keskusaukion koillisivu rajautuu määrätietoisesti ja tilallisesti hyvin kytkettyjen erillistalojen kortteleilla. Poltinahontien varren korttelityyppi on mielenkiintoinen muunnelma kytkettyjen pientalojen muodostamasta tiivistä korttelimallista. Kilpailualueen keskiosalla kolmikerroksisten talojen rivi ei istu paikkaansa luontevasti, koordinaatiston vaihdos ei tunnu perustellulta.

Vaihtelevat korttelityypit antavat alueelle mielenkiintoisen ominaisluonteen. Jokainen kortteli muodostaa arkkitehtonisen yksikkönsä, joka olisi mahdollista toteuttaa yhtenä kokonaisuutena. Ehdotuksessa esitetty rakennusten arkkitehtuuri on ansiokasta. Rakennusten ilme on luonteva, yksinkertainen ja moderni. Noppamaiset rakennukset antavat ilmettä myös kaupunkikuvalle. Alueen eteläosaan sijoitettu liikekeskus on onnistunut, samoin ratkaisu ulottaa rakentaminen Poltinahontien varressa Turuntien risteykseen saakka. Katuverkko on selkeästi ja yksinkertaisesti ratkaistu. Autopaikat on sijoitettu pääosin asuntojen yhteyteen, joka on toimiva ja alueen henkeen sopiva ratkaisu.

Ehdotuksessa puistotilaa jää riittävästi alueen sisälle. Puistotila keskittyy vanhojen rakennusten ympärille, jotka asettuvat luontevasti ja väljästi uudisrakentamisen keskelle. Paikan luonne on tavoitettu ja uusi kokonaisuus toimii vanhan kanssa yhteen.

Ehdotus no 25 "Kamomillapihat" (2. palkinto)

Ehdotuksessa on paljon kaupunkikuvallisia ansioita. Katutilat rajautuvat selkeästi noppamaisilla rakennuksilla ja sisääntuloreitit alueelle ovat luontevia. Katujen päätyminen pussimaisiin kääntöpaikkoihin ja pysäköintialueisiin ei ole kovin onnistunut. Tornimainen pääte sisääntulotiellä on ymmärrettävissä kaupunkikuvalliseksi ideaksi, mutta tornin sijainti alueen päärakennuksen, vanhan sairaalarakennuksen kupeessa ei ole oikeaan osunut. Puistoaukio vanhan sairaalan edessä jää kapeaksi ja rajautuu hieman epämääräisesti tonttiaidoilla ja sivurakennuksilla. Suunnitelmaa voisi kehittää keskeistä viheraluetta muokkaamalla: tekemällä siitä vähän leveämpi ja lyhempi niin, että vanhan sotilas-sairaalan eteen ei rakennettaisi. Yrityspuisto koillisnurkassa on epärealistinen; Hämeenlinnassa ei ole tarvetta niin laajalle uudelle toimitilarakentamiselle Poltinahoin alueella.

Kaupan ja palveluiden sijainti alueen sisätuloportina keskustasta tultaessa on hyvä. Pysäköintiä voisi kehittää jatkossa niin, että autopaikat sijaitsisivat hajautetusti lähempänä asuntoja laajojen kenttien sijasta. Rakennusten arkkitehtuuri on sujuvaa ja korkeatasoista. Kokonaisuus ja yksityiskohdat ovat kauniisti ja eläytyen esitetty. Ehdotuksen mitta-kaava on ihmiselle sopiva ja se tarjoaa mahdollisuuksia monenkokoisille ja tyyppisille asunnoille. Rakennukset muodostavat ehjiä ja selkeitä katutiloja.

Ehdotus no 28 "Lili Marleen" (lunastus)

Ehdotus perustuu voimakkaiden ja selkeiden kaupunkirakenteellisten elementtien käyttöön. Koko kilpailualueen kattava suurkortteli rajautuu muurimaisella kytkettyjen rakennusten piirtämällä reunalla. Alueen rajausta on onnistunut: suurkortteli hahmottuu kaupunkirakenteessa oman luonteen omaavaksi tunnistettavaksi kokonaisuudeksi. Ihmisten mielissä alueesta olisi mahdollisuus rakentaa alue, jolle "bastioni" antaa rajat, tunteen yhteisöllisyydestä ja turvallisuudesta.

"Bastionin" sisäpuolella kehämäinen hidaskatu kiertää alueen ympäri. Korttelin sisäosissa rakennukset asettuvat sormimaisiin ryhmiin reunustamaan puistoa suurkorttelin keskellä.

Pienemmät kaupunkirakenteen rakennusosat kuten portit, muurit ja piazzat rakentavat taidokkaasti elämyksellistä kaupunkitilaa. Suurkorttelin tilallinen perusrhmittely on oivaltava ja luonteva. Puisto syntyy itsestään selvän tuntuisesti ja riittävän väljänä alueen keskelle. Puisto tuntuu asukkaiden yhteiseltä viheralueelta, asunnoista kun on välitömät yhteydet alueen keskelle. Kehämäinen hidaskatu on orientoitavuuden ja elämyksellisyyden kannalta onnistunut. Intiimi ja pitkä katumiljöö on toteutettavuuden kannalta liiankin vaativa. Onnistuakseen kadun pintarakenteet, istutukset, aukiot ja aidat tulisi toteuttaa huolella ja korkealuokkaisesti. Autopaikat asettuvat rakennusten ja istutusten lomaan vaivattomasti, tosin tonttien sisäistä liikennealuetta tulee melko paljon.

Talojen hahmo on arkkityyppinen harjakattoinen rakennus maustettuna persoonallisilla torni- ja muuriaiheilla. Tornit luovat sympaattisia mielle yhtymiä, käytettävyyden kannalta esitetty tornikoko on hieman pieni. Tornit ja muurit antavat rakennusryhmille yhteisen reunan. Rakennusten ja kaupunkitilan arkkitehtuuri on sujuvaa ja määrätietoista. Rakennussuunnittelun jakautuessa eri suunnittelijoille, lopputulos saattaa menettää osan kokonaisvaltaisuudestaan. Kokonaisidea kärsisi myös jonkin verran vaihteittain rakentamisesta, koska esimerkiksi elementtitehtaan tontin osuutta ei heti rakennettaisi. Palvelukeskuksen paikka ja alueen kaakkoiskulman ratkaisu keskustaan avautuvalla porttiaiheella on onnistunut. Tonttijakoja, rakennus- ja asuntotyyppijako on perusratkaisun puitteista mahdollista joustavasti varioida. Vanhat rakennukset istuvat napakasti ja uskottavasti uusien rakennusten lomaan. Toiminta- ja urheilukenttä muodostuu oikeaan paikkaan kunnioittaen vanhaa rakennusta. Uuden ja vanhan rakentamisen muodostama kokonaisuus on luonteva ja hengeltään onnistunut.

Ehdotus no 47 "Kotilo" (kunniamaininta)

Yksinkertaisuudessaan varsin luonteva ehdotus, jossa on korttelirakenne ja kulkureitit kohdallaan. Kaartuva katu alueen itäosassa toimii sujuvasti ja luo mukavia katunäkymiä. On hyvä, että rakentaminen on ulotettu alueen kaakkoiskulmaan saakka. Harjoituskenttä vanhan sotilassairaalan edessä on mittakaavaltaan liian iso pienimittakaavaisen asuinalueen keskusaukioksi. Se olisi kaivannut selkeämpää rakennuksilla tapahtuvaa rajausta tai puistomaista käsittelyä osalle kenttää. Vapaata puistomaista maisematilaa jää turhankin vähän; etenkin länsiosa aluetta on rakennettu tukkoon ilman riittävää viheraluetta. Talotyyppinä pienkerrostalo on vaivattoman tyylikäs ja vanhojen työläispuukau-

punkialueiden henkinen. Alue tulisi toteuttaa yhteisellä piha-alueella. Pihojen karsinoinnilla alueesta tulisi liian tyyppinen rivitaloalue.

Autopaikat sijoittuvat osin luontevasti, mutta osin liian näkyvästi ja hankalasti pihojen autokatoksiin. Esitystapaa vaivaa hienoinen aneemisuus, mutta pitkät alueleikkaukset ovat hyviä. Talojen mittakaava, tyyli ja julkisivut näyttävät lupaavilta ja sopivilta vanhan kasarmialueen henkeen.

YLÄLUOKKA (8 kpl)

Ehdotus no 8 "Marssin jälkeen"

Ehdotuksen korttelit muodostavat lauttamaisia kokonaisuuksia, jotka rajaavat korttelien väliin jäävän puistotilan. Kaupunkirakenteellinen rakeisuus on luonteva ja istuu paikkaansa. Tosin rakeisuuden osalta lautat eivät erotu riittävän selkeästi toisistaan. Rakennukset ovat noppamaisia pientaloja, jotka kytketään muureilla yhteen. Kytettyjen talojen muodostama kokonaisuus on yleispätevä ja hyvä. Rakennusten arkkitehtuurin osalta esitys on jäänyt hieman kaaviomaiseksi. Hidaskatu muodostaa onnistuneesti alueen keskeisen akselin. Osa kortteleiden reuna-alueista ja muureista on hieman repeäisiä, jolloin määrätietoisuuden kokonaisuuden syntyminen kärsii.

Ehdotus no 10 "Olotiloja"

Herkkä, yksinkertainen ja pelkistetty ehdotus, joka säilyttää hyvin paikan hengen. Alueen uudisrakentaminen on toteutettu harkiten täydentäen, jolloin vanhojen rakennusten arvokkuus ja elintila säilyy. Alueelle muodostuu neljän rakennusryhmän sommitelma. Noppamaiset huvilat kuusiaidan suojassa rakentavat oman onnistuneen korttelin. Vanhan sotilassairaalan eteen rajautuu oikeaoppisesti aukio, tosin tila vuotaa liiaksi etelään. Itäosassa kaareva katutila muodostuu hieman pätkittäin. Poltinahon tien varteen on esitetty tiiviimmin rakennettuja L –kortteleita. Kokonaisuutena alueen rakentamisesta jää hieman hajanainen vaikutelma, rakentamisen harkittu tiivistäminen olisi ollut mahdollista.

Rakennusten arkkitehtuuri on korkealuokkaista ja tavoittelee omaa persoonallista ilmettä alueen rakentamiselle. Ehdotuksen esitystapa on ansiokas ja kaunis.

Ehdotus no 11 "Pum"

Ehdotus on urbaani ja hyvin ammattitaitoisesti tehty. Yleisilme ei kuitenkaan oikein tavoita vanhan kasarmipuiston henkeä, alueen voisi kuvitella sijaitsevan ennemminkin jossain merenranta-alueilla. Suunnitelman kaltaisia vaaleita modernistisia asuinalueita on Suomessa toteutettu, mutta juuri tämän paikan erityispiirteisiin ja historiaan ne eivät tunnu sopivimmalta ratkaisulta. Vanhoja rakennuksia on aika surutta purettu, esim. soitokunnan talo ja sauna.

Tiiviimpi rakentaminen Turuntien varrella on perusteltua ja puistotilat rajautuvat selkeästi. Valeperspektiivijätös itäisessä korttelissa on kiinnostava ja liikennejärjestelyt koko alueella loogiset. Keskuskenttä vanhan sotilassairaalan edessä on jäänyt aika pieneksi. Suunnitelmassa on alueelle esitetty reippaasti enemmän kerrosalaa kuin kilpailuohjel-

massa oli vaadittu, mikä on johtanut turhankin tiiviiseen ja kaupunkimaiseen rakentamiseen. Asuntopohjat ovat eri talotyypeissä ansiokkaita ja kielivät kokeneen asuntosuunnittelijan taidoista. Erityisesti "Pakki", "Ratsu" ja "Talli"- korttelien talotyypeillä on onnistunut pientalomainen ilme ja tuoreilta tuntuvia pohjaratkaisuja. Talli-korttelin rakennettavuus harjun reunalle ja näkymät liikuntahallien ikävähkään maisemaan tosin herättävät kysymyksiä. Kaiken kaikkiaan huolella tehty ja tutkittu ehdotus, jonka asuntoratkaisu ja soisi toteutettavan jossain toisessa yhteydessä.

Ehdotus no 15 "Remix"

Suunnitelman perusajatus on oikeaan osunut: tiivis, pientalomainen korttelirakenne ja vastapainoksi väljä ja avara puistotila. Katuverkko on yksinkertainen, 2-3 suoraan katuun perustuva ratkaisu. Vanha kasarmialue jää yhtenäiseksi puistoksi, tosin sitä vaivaa hie-
man suunnittelematon ja keskeneräinen ilme. Pienkerrostalokortteli "Saari" puiston keskellä on irrallinen. Asuinalueen jakaantuminen etäällä toisistaan oleviin kolmeen eri osaluueeseen ei ole omiaan luomaan asukkailla yhteistä identiteettiä. Perspektiivikuivissa näkyvä puu-käpylämäinen tunnelma on onnistunut ja asuinrakennusten mittakaava miellyttävä. Pysäköintipaikkojen sijainti asuntojen yhteydessä tonteilla on toimiva ratkaisu, mutta ajoneuvoliikenteen ja jalankulun risteäminen haittaa kulkua joihinkin asuntoihin. Ehdotuksessa on suhteessa koko alueen kerrosalaan paljon rakennusala elementtehtaan tontilla, mikä tekee alueen toteutumisen vaihteittain melko epärealistiseksi.

Ehdotus no 20 "Harjun laitaa"

Ehdotuksessa korttelit muodostavat saarekemaisia tiiviitä pientaloryppäitä, jotka sijoittuvat vapaasti ryhmitellen puistoon. Rakeisuudeltaan taloryhmät muodostavat kaupunkirakenteeseen solumaisia ryppäitä, jotka istuvat varsin hyvin. Alueen kokonaisilme säilyy puistomaisena. Ansiokasta on myös selkeä julkisen, puolijulkisen ja yksityisen tilan hierarkia. Kortteleiden ulkorajaus on varsin pienipiirteinen ja vilkkaasti pykältävä. Talojen suunnat vaihtelevat elävästi. Kokonaisvaikutelma on liiankin eläväinen lähestyen sekavaa. Puiston rajaus muodostuu hieman epämääräiseksi. Vanhat talot istuvat osaksi kortteleiden kokonaisuutta melko hyvin.

Ehdotus no 32 "Muotoon – järjesty!"

Ehdotuksessa kaupunkirakenne muodostuu lohkaremaisista umpikortteleista, jotka muodostavat jyvän vapaamuotoista kudelmaa alueelle. Rakeisuudeltaan alue on ympäröivää kaupunkirakennetta tiiviimpää. Kortteleiden ilme on ehdotuksessa ansiokkaan omaperäinen, mutta liiankin raskas. Kortteleiden perushahmot tuntuvat tässä paikassaan vierailta. Kytkeytyjen talojen arkkitehtuuri on hyvin ansiokasta ja vakuuttavaa. Vanhat talot jäävät osin sattumanvaraisen töksähtävästi paikalleen.

Ehdotus no 45 "Korttelit"

Alueen perusjako on yksinkertainen ja onnistunut: kaksi tiiviimmin rakennuttua

aluetta ja väliin jäävä maisemaltaan avoin kasarmialue.

Aukio on pääosin sorakenttänä mittakaavaltaan liian suuri eikä rajaudu selkeästi.

Aukion laidoille olisi kaivannut selkeämpiä rajaavia elementtejä. Komea kuusiaita on poistettu ja vanha viestirakennus on purettu, vaikka siirtämällä korttelialuetta ylöspäin se olisi voitu säilyttää.

Länsipuolisen korttelin katutila rajautuu epämääräisesti, se ei saa tukea korttelirakenteelta. Pihakadun tila ei valitettavasti sulkeudu rakentamisella päästään Poltinahontien suuntaan ja toisaalta sormimaiset umpikujat vaatisivat päättyessään aina kääntöpaikan. Ehdotus on havainnollisesti ja vakuuttavasti esitetty tarkoilla mallinnuksilla. Syntyvä pientaloalue on itsessään ansiokas; korttelitypologia on ajatukseltaan kirkas, talotyyppi on rakeisuudeltaan hyvä ja arkkitehtuuriltaan yksinkertainen. Puistoalueen reunan rajautuminen rakennuksilla ei ole aivan nappiin osunut.

Ehdotus no 50 "Metsätähtiä"

Ehdotuksessa alue on ratkaistu ilmeeltään puistomaisena kokonaisuutena. Alueesta muodostuu lähiömäinen puistoalue, mikä ei ole parhaalla mahdollisella tavalla sopusoinnussa alueen kasarmihistorian kanssa. Ehdotuksen suurimmat ansiot ovat kuitenkin esitettyjen kortteleiden ja rakennusten arkkitehtuurissa. Ehdotus on eläytyen ja huolella tehty. Arkkitehtuuri on tulevaisuuteen katsovaa ja ansiokasta. Muodostuvan kaupunkikudelman henki on uutta luovaa ja kiehtovaa. Talot muodostavat sujuvia ja moni-ilmeisiä kokonaisuuksia. Teoreettisuus ja visionäärisyys on ehdotuksessa hyve, mutta myös huomattava puute. Ehdotus on vaarassa menettää ominaispiirteensä toteutuksessa: sen onnistuminen nojaa liikaa yksittäisten rakennusten arkkitehtuuriin onnistumiseen.

YLEMPI KESKILUOKKA (17 kpl)

Ehdotus no 1 "Terracotta"

Suunnitelmassa esitetty pientalojen mittakaava on luonteva ja rakeisuus sopii ympäristöön. Uudisrakentamisen suhde vanhoihin rakennuksiin on kuitenkin passiivinen; ne eivät yhdessä muodosta kokonaisuutta. Keskusaukion rajausta on hieman epämääräinen. Ehdotuksessa on liian monta ajoliittymää Poltinahontieltä. Kokoojakatu alueen sisällä olisi ollut parempi ratkaisu. Alue muistuttaa positiivisella tavalla rintamamiestaloaluetta, mutta ei vastaa kilpailun tavoitteisiin innovatiivisesta ja uudentyyppisestä asumiskaupungista.

Ehdotus no 2 "Vastustajaa hassuttelee"

Ehdotus perustuu rohkeaan nauhamaiseen kokonaisideaan. Lähes kaikki rakentaminen on sijoitettu kahden nauhamaisen korttelin yhteyteen. Lähtökohta on visionäärisessä lähtökohdassaan mielenkiintoinen. Lopputuloksessa on kuitenkin puutteita ja kompromisseja. Nauhat eivät muodosta tarpeeksi vakuuttavaa ja veistoksellista kokonaisuutta. Nauhat ovat monessa paikassa pätkitty, liittyminen vanhoihin rakennuksiin

on hieman töksähtävä ja nauhojen rakennuselementit eivät tue riittävästi kokonaisuutta. Asuntojen pihat ovat viherhuoneen omaisina koloina rakennusmassassa liian pieniä. Pysäköinti osana nauhan rakennetta on onnistunut. Elementtitehtaan säilyttäminen ja korostaminen torilla ei vakuuta. Kytkeytyminen kaupunkipientalon kehittely on kuitenkin ehdotuksessa mielenkiintoista ja ansiokasta.

Ehdotus no 3 "Poltinko ahon"

Ehdotus noudattaa vanhan kasarmialueen ruutukaavaan perustuvaa jäsentelyä. Suunnitelmaa vaivaa eräänlainen tasapaksuus: esitetty rakentaminen levittäytyy samanlaisena mattona koko alueelle. Ehdotuksessa on esitetty alueelle jopa liikaa kerrosalaa, vanhat rakennukset ovat jääneet kuin puristuksiin uudisrakentamisen sekaan. Keskitetyt pysäköintikentät ovat hieman lähiömäisiä. Poltinahontien varren kolmikerroksiset massat ovat melko raskaita, mutta toisaalta rakentamisen ulottaminen Turuntien ja Poltinahontien kulmaan kaarevalla rakennusmassalla on hyvä ratkaisu, joka luo kaupunkimaisen portin vilkkaaseen risteykseen.

Ehdotus no 9 "Fortress"

Kaupunkimainen, ruutukortteleihin perustuva idea jakaa alueen rakennettuun osaan ja läntiseen viheralueeksi jäävään puoleen. Korttelirakenne katkaisee näkymät ja kulkureitit alueen halki Ahveniston suuntaan eivätkä talot ilmeeltään oikein istu kasarmialueen henkeen. Sinänsä massoittelu talonauhoja murtamalla noppamaisiksi yksiköiksi luo mukavaa mittakaavaa, mutta rakennusten julkisivut ovat melko kerrostalomaisia. Autotallit ja -katokset kadun varsilla eivät luo miellyttäviä katunäkymiä. Talotyyppit asuinalueen ovat hyvin tutkittuja ja asuntokohtaiset viljelypalstat kiva idea. Myös perspektiivikuvat korttelien sisäpihoilta kertovat laadukkaasta arkkitehtuurista.

Ehdotus no 13 "Rusettiluistelu"

Yksinkertainen ja helpon oloinen ratkaisu, joka perustuu lähinnä yhteen talotyyppiin. Vanhat rakennukset jäävät osaksi puistoa ja alueen henki on onnistuttu säilyttämään. Vesiallas herättää kysymyksiä, se tuntuu vieraalta ratkaisulta vanhalle keskusaukiolle. Pohjoisreunan taloista on tylsätköt näkymät liikuntahalleille. Yksinkertaisuus on myös ehdotuksen puute; saman talomallin toistaminen koko alueella ei tarjoa riittävän monipuolista asuntotarjontaa ja vaihtelevia näkymiä.

Ehdotus no 14 "Prenikka"

Ehdotus on huolella ja eläytyen tehty. Se sisältää kauniita ja onnistuneita osakokonaisuuksia. Keskusaukion ympäristö on ratkaistu pitkillä suorilla rakennusmassoilla. Alueen reunoilla on ketjumaisesti ryhmiteltyjä pientaloja. Ketjutilat ovat mielenkiintoisia ja muodostavat hyvää asuinympäristöä. Sopivuus paikkaan kuitenkin askarruttaa. Arkkitehtoninen ryhmittelyperiaate ketjuttamalla on eri maailmasta paikan hengen kanssa. Keskusaukion viereiset rakennusmassat on liiankin suoraviivaisen sotilaallisesti ratkaistu.

Rakennusosien sijoittelu ja hienosäätö ei ole kyllin loppuunvietyä, että lopputulos olisi vakuuttava. Pihakatuojen mitoituksessa on paikoin liikaa väljyyttä. Talotyypeistä etenkin L –pientalo on ansiokas.

Ehdotus no 16 "Katse taakse päin"

Ehdotuksen peruslähtökohta on kaupunkimaisen kokonaisuuden rakentaminen. Kilpailualueen korttelit ja rakennukset erottuvat rakeisuuskuvassa ympäristöään urbaanimpaina. Rakentamisen ja kerrosalan määrä on kilpailualueella ympäristöönsä verrattuna liian suuri, alueen kaupunkirakenteelliset elementit ovat astetta liian järeitä. Ehdotuksessa on paljon kuitenkin ansioita: tilasarja Turun- ja Poltinahonteiden risteyksestä pienempien aukoiden välityksellä alueen keskusaukiolle on onnistunut. Muodostuvat kaupunkitilat ovat luontevia ja mielenkiintoisia. Aukiotiloja muodostuu sen verran runsaasti, että olisi ollut eduksi esittää tarkemmin niiden eri luonne ja käyttö. Rakennusten arkkitehtuuri on taitavan sujuvaa ja hengeltään modernia, vaikkakin esim. materiaalien osalta vaikutelmaa ei ole esitetty. Korttelit ovat pääosin hahmoltaan kauniita, vaikka monet ovat astetta liian suoraviivaisia ja suuria.

Ehdotus no 29 "Piippurassi"

Suunnitelman keskeisenä teemana on mutkittelevaan zik-zak -katuun perustuva liikennejärjestely, jolla on saatu sidottua uusi ja vanha rakentaminen hyvin yhteen. Ehdotus perustuu muutamaaan talotyyppiin, kytkettyyn pientaloon/paritaloon ja pienkerrostaloon. Osa massoista on liian suurimittakaavaisia, mikä on aiheuttanut myös pysäköinnin keskittymistä kenttämaisiksi alueiksi. Kerrosalan suuri määrä on tehnyt alueesta hieman tukkoon rakennetun.

Ehdotus no 30 "Reino"

Ehdotus täydentää kilpailualueen rakentamalla perinteisiä pienimittakaavaisia puutalokortteleita. Lähtökohta on periaatteessa onnistunut: vanhan kasarmialueen tunnelma säilyy ja asumisen mittakaava on inhimillinen. Korttelit ovat hahmoltaan yksinkertaisia ja selkeitä. Paikoittain pienirakeisten korttelien istuvuus suurehkojen vanhojen talojen välittömään läheisyyteen ei vakuuta. Korttelien väliin muodostuvat isot parkkialueet eivät ole onnistuneita, elämyksellistä katutilaa ei muodostu. Puistotilan rajausta on osin liian repaleista ja joidenkin kortteleiden välissä liian tiukkaa. Korkeammat rakennusmassat Turuntien varrella ovat perusteltuja, joskin aika irrallaan muusta alueesta. Entisen sotilassairaalan edustalla oleva toimistotalo ei ole hyvin harkittu. Kortteleiden sisämaailma vaihtelevine asuntotyyppineen on ansiokas.

Ehdotus no 31 "Riviin järjesty"

Ehdotus perustuu voimakkaaseen ja veistokselliseen nauha-ideaan. Rohkea lähtökohta on kiitettävää, mutta ratkaisu jää valitettavasti kuitenkin teoreettiseksi. Pysäköinti olisi ollut hyvä järjestää pienempiin yksiköihin esimerkiksi nauhan portti- ja katosaiheiden yh-

teyteen tai suoraan asuntojen viereen. Isot parkkikentät puistossa eivät luo miellyttävää asuinympäristöä. Suunnitelman kokonaisvaltaisuudesta johtuen alueelle muodostuu vahva, tunnistettava, oma identiteetti ja vanhat rakennukset lomittuvat mukavasti puistoon. Todellisuudessa asunnot yhtenäisessä muurimaisessa rakennuksessa eivät ehkä vastaa ihmisten ihanteita pientalomaisesta asumisesta, vaan miellelyhtymät liittyvät ennemminkin johonkin vuokratasarmiin.

Ehdotus no 33 "Muutos marssijärjestykseen"

Ehdotuksessa on looginen ja perusteltu yleissuunnitelma, josta kuitenkin puuttuu alueen imagoa luovia elementtejä. Talotyyppien luonne on enemmän pienkerrostalo- kuin huvila- tai pientalomainen. L-muotoisissa massoissa nurkkaan hyvän asunnon ratkaiseminen on vaikeahkoa. Vanha keskusaukio sotilassairaalan edessä on melko onnistuneesti rajattu ja sen mittakaava on oikea. Vanhat rakennukset muodostavat luontevas- ti osan katu- ja korttelirajauksista.

Ehdotus no 37 "Asento – Lepo"

Alue on ratkaistu kahdella erityyppisellä korttelimallilla, joiden väliin jää maisemaltaan avoimempi alue kasarmialueen vanhoine rakennuksineen. Kytetty pientaloalue on hie- man keinotekoisena näköinen aaltoilevine katuineen. Ideasta puuttuu kirkkautta, rakenne on sekoitus toistuvia yksiköjä, symmetriaa ja irrallisia elementtejä. Kaupan ja torin si- joittaminen alueen pohjoisnurkkaan on teoreettista, koska aluetta lähestytään pääasias- sa Turuntien suunnasta kaakkoiskulmalta. Alueen identiteetille olisi ollut hyväksi, jos ka- tuverkko ei olisi jakaantunut kahdeksi erilliseksi osaksi, vaan ajoyhteys olisi yhdistänyt alueet.

Ehdotus no 38 "Laskos"

Ehdotuksen noppamainen talotyyppi on rakeisuudeltaan yksinkertaisen ansiokas. Tii- viisti vierekkäin ryhmiteltyt nopat synnyttävät pienimittakaavaista katutilaa. Samoin au- topaikkojen sijoittelu rakennusten väliin on vaivaton ja hyvä ratkaisu. Ehdotuksessa suuret linjaukset eivät ole kuitenkaan oikeaan osuneita. Kaareva katu rajautuu raken- nuksilla epävarmasti ja näyttää paikassaan keinotekoiselta. Puistotila kilpailualueen sisäl- lä rajautuu epämääräisesti ilman selkeää johtoajatusta. Keskusaukio on periaatteessa hyvin ratkaistu. Keskusaukiolle johtava yhteys/ jalankulkualue ei vakuuta. Se on osin lii- an väljä ja kiinnittyy päästään ympäröivään kaupunkirakenteeseen paikasta, joka ei ole luonteva. Viestikorjaamo liittyy kokonaisuuteen koukeroisesti.

Ehdotus no 39 "Kilpikangas"

Ehdotus on perusteellisesti tutkittu ja arkkitehtuuriltaan sujuvaa, mutta syntyvät katutilat niitä rajaavine talojen kulmineen ovat alueen luonteelle vieraita. Ne muodostavat täysin omaa arkkitehtuuriaan, jolla ei ole hengeltään ja ilmeeltään paljoakaan yhteistä vanhan

kasarmialueen miljöön kanssa. Noppamaiset rakennusmassat ovat kooltaan sopivia, mutta esitetyt asuntoratkaisut eivät ole kovin omaperäisiä.

Ehdotus no 58 "Vihreä kasarmi"

Hyvää ehdotuksessa on arkkitehtonisen yleisotteen sujuvuus ja vaivattomuus. Ehdotuksessa keskusaukio on selkeästi ja oikeaoppisesti rajattu. Ehdotuksen korttelirakenteessa on kuitenkin puutteita. Kokonaisuus on liian hajanainen: irrallisia rakennusmassoja ei ole kytketty yhteen arkkitehtonisesti riittävän onnistuneesti. Erilaiset osa-alueiden ratkaisumallit eivät nivoudu toisiinsa siten, että kokonaisuus muodostuu harkituksi. Selkeästi avointa puistotilaa ei jää riittävästi alueen sisään. Osin korttelirakenne on tarpeettoman tiivis, etenkin länsiosassa. Rakennustyyppejä on ansiokkaasti useita. Niiden esitys on jäänyt etenkin julkisivujen osalta hätäiseksi. Osa rivitalotyypeistä vaikuttaa astetta liian arkisilta.

Ehdotus no 60 "Timpuri"

Ehdotus jakaa kilpailualueen selkeisiin osa-alueisiin, joille on kullekin esitetty oma ratkaisuperiaate. Puukaupunkikorttelien periaate on mielenkiintoinen: katulinjat ovat ankaran suoraviivaiset, sisällä vallitsee sattumanvarainen vapaus. Parhaimmillaan lopputulos olisi kiehtova ja luonteva. Olevat rakennukset eivät tähän peliin kuitenkaan vakuuttavasti istu. Huvilakorttelin alue on vaivaton, joskin rakennuksista vapaa puistoakseli ei tunnu tarpeelliselta. Keskivyohtyhykkeellä tori / kauppakokonaisuus on arkisen oloinen ja rakennusmassojen osalta lisätyöstöä kaipaava. Kilpailualueen eteläosassa olevat suurehkot asuinrakennukset jäävät korttelin sisään, mikä ei tässä paikassa ole luontevasti ratkaistu.

Ehdotus no 64 "Via verde"

Ehdotuksessa korttelit ja talot asettuvat luontevasti ja vaivattomasti paikalleen. Katuverkko on myös yksinkertaisen selkeä. Kortteleiden nurkat ovat onnistuneesti korostettu pittemillä rakennusmassoilla. Osa uusista rakennuksista liittyy hieman kömpelösti vanhoihin taloihin. Ehdotuksen esitys on liiankin niukka, kokonaisuus jää hieman hätäisen ja keskeneräisen oloiseksi. Ehdotuksessa perusasiat ovat kunnossa. Alueen kokonaisilme ja johtoajatus ei välity kuitenkaan kilpailumateriaalista vakuuttavasti. Leikkaukset ja julkisivut kertovat ammattitaitoisesta otteesta.

ALEMPI KESKILUOKKA (11 kpl)

Ehdotus no 4 "Kaari"

Ehdotus on sujuvan ammattimaisella otteella tehty. Keskeinen kaupunkirakenteellinen elementti on kaareva kyläraitti. Aihe piirtyy riittävällä voimalla ollakseen selkeä. Se ei kuitenkaan istu olemassa olevaan rakennuskantaan ja paikan henkeen, kasarmialueen ominaisluonne katoaa uuden kaupunkirakenteen alle. Vanha sotilassairaala jää puris-

tuksiin uudisrakennusten ilman edessä olevaa aukiota. Viestikorjaamo istuu myös hankalasti uuden rakenteen keskelle. Uusi tori on sijoitettu alueen pohjoisnurkkaan, jossa sen sijainti on liian sivussa. Rivitalotyyppi on arkisen oloinen ja porrastuva rivitalomassa ei vaikuta luontevalta talotyyppiltä selkeälinjaisten vanhojen rakennusten lomaan. Pihakatualueen viereisissä taloissa autopaikat jäävät liian kauas asunnoista. Puistotila alueen sydämessä on oikeassa paikassa.

Ehdotus no 7 "ABC"

Perusajatukset ehdotuksessa ovat oikeansuuntaisia: katuverkko on luonteva ja vanhan sotilassairaalan edustan aukio hyvin rajattu. Suunnitelmaa vaivaa kuitenkin epämääräinen yleisote. Kantava idea tuntuu puuttuvan. Kääntyvät talomassat Turuntien varressa ja rivitalot elementtitehtaan tontilla ovat epävarman oloisia muuttuvine koordinaatistoinneen. Tekijällä tuntuu olevan hyvä paikallistuntemus alueen nykyisistä reiteistä ja lähiympäristöstä. Tämän ansiosta monet kaupunkirakenteelliset ratkaisut ovat kohdallaan, esimerkiksi Poltinahontien ja Turuntien kulmauksen korostaminen korkeammilla massoilla ja puistikolla sekä kävelyreitit ohjaaminen alueelle tästä kaakkoisnurkasta.

Ehdotus no 34 "Omakotitalo keskustassa järven rannalla"

Ehdotuksessa ansiokasta on selkeiden erilaisten asumistypologioiden käyttö. Syntyvä kaupunkirakenne on kuitenkin liian suoraviivaisesti ratkaistu. Olemassa olevat rakennukset eivät istu saumattomasti uuteen kokonaisuuteen ja puistotilaa ei muodostu riittävästi alueen sisään. Ehdotuksen laaja vesiallas alueen keskellä on kooltaan liian suureellinen pientaloalueen keskeiseksi elementiksi. Elementtitehtaan paikoilleen jättäminen ei ole onnistunut ratkaisu.

Ehdotus no 49 "Koko tarina"

Alue perustuu selkeään, rakennetun vyöhykkeen ja vapaan puistoalueen kontrastiin. Korttelirakenne on epäluontevan tiivis ja katuverkko näyttää ahtaalta. Suuri aukio puurasterilla on kaunis, mutta hieman irrallisen suureellinen ele. Sotilassairaalan edusta on onnistuneesti rajattu. Talotyyppit ovat ilmeeltään alueelle sopivia ja autopaikat ratkaistu pääosin oikein asuntojen yhteyteen. Suuren rakentamattoman alueen jättäminen asuntojen ja Turuntien väliin herättää kysymyksiä. Pääkävelyreitti alueelle on Turuntien ja Poltinahontien kulmauksesta, jolloin joudutaan kulkemaan asumattoman puiston läpi kotiin, mikä taas pimeään aikaan voi luoda turvattomuutta.

Ehdotus no 52 "Appara Urban Village"

Ehdotuksen ansiot ovat ajattelun konseptilähtöisyydessä, esityksen raikkaudessa sekä uuden arkkitehtuurin etsimisen kunniahimoisuudessa. Sisältö ei ole kuitenkaan riittävän punnittua. Ehdotus ei vakuuta siitä, että rakennettava ympäristö muodostuu onnistuneeksi oikeassa elämässä. Korttelityyppien sijoitus ei ole oikeaan osunut. Keskusaukion varaaminen paikoitukselle on ankea ratkaisu. Rakennustyypejä on ansiokkaasti

erilaisia ja niiden sisältö on selkeästi luettavissa. Ehdotuksen ronskin teoreettinen ote on ansiokasta. Lähestymistavalle sopivampi alue olisi tosin suurempi ja ilman herkkiä säilytettäviä ominaispiirteitä.

Ehdotus no 53 "Jousi"

Talot ovat talotyyppeinä ja arkkitehtuuriltaan hyviä ja kiinnostavia. Korttelirakenteena suorat kammot eivät istu paikkaan. Länsiosan rakeisuus on onnistuneempi. Katujen sijoitus itäosassa on huono, esimerkiksi rinnakkaiskatu Poltinahonttiellä on tehoton. Työssä on keskitytty asuntoarkkitehtuuriin yleissuunnitelman kustannuksella.

Ehdotus no 54 "Rubik"

Ehdotuksen tekemiseen on paneuduttu perusteellisesti. Korttelien yksityiskohdat on hyvin tutkittu ja kauniisti esitetty. Talotyyppit ovat realistisia ja laadukkaita. Suurimmat puutteet ovat perusratkaisussa: rakeisuus on liian pientä ja se täyttää mattomaisesti koko alueen. Vapaata maisematilaa ei jää koko alueen mittakaavassa riittävästi. Korttelilautat ovat lähes kiinni toisissaan, joten ne eivät hahmotu omiksi yksiköikseen. Ehdotuksesta puuttuu kaupunkirakenteellinen johtoajatus, joka pitäisi kokonaisuuden järjestyksessä.

Ehdotus no 56 "Ahon laitaa"

Ehdotuksen perusajatus on kirkas ja oikean suuntainen: alueen reunoja vahvistetaan ja sisäosaan muodostuu selkeät rakentamisen ja puiston vyöhykkeet. Perusajatuksen selkeyttä ei kuitenkaan ole viety loppuun asti. Pientalokortteleissa talot ovat rakeisuudeltaan ripoteltu ja niitä ei ole reunoilla kytketty yhdistävillä elementeillä toisiinsa. Vaikutelma on korttelin hahmottumisen sekä puisto- ja katutilan rajautumisen osalta repaleinen. Turuntien varren vanhat rakennukset jäävät epäluontevasti uusien taakse. Toimisto-liiketilarakennus on hyvässä paikassa, mutta ilmeeltään alueen kulmapisteeksi eri maailmasta muihin rakennuksiin verrattuna. Ehdotuksen katuverkko on osin liian koukeroinen, katu- ja kaupunkitilat jäävät muodostumatta. Autopaikkojen sijoitus pihalle Poltinahonttien varren taloissa ei ole onnistunut ratkaisu. Hyvää ehdotuksessa on, että puistotila johdattaa kulkijan hyvin Turuntien risteyksestä oikeaoppisesti rajatulle keskusaukiolle.

Ehdotus no 57 "Pii"

Kaupunkirakennekuvassa rivitalojen massat keskialueella asettuvat hieman hankalan oloisesti töksähtäen paikalleen. Talotyyppin vahva pulpettikatto on vieraan tuntuinen vanhojen rakennusten seurassa. Katutila ei rajaudu rakennuksilla. Alue on täytetty rakennuksilla hieman liian tukkoon, vaikka talojen koko onkin puukaupungin henkeen sopiva. Tekijä on kauniisti pohtinut kasvillisuuden käyttöä alueen viihtyisyyttä lisäävänä tekijänä.

Ehdotus no 59 "Ruotuväki"

Korttelirakenne on rakeisuudeltaan liian tiivis, tukkoinen ja hahmoltaan epämääräinen, mikä on johtanut taas siihen, että viheralueiden rajausta on sattumanvarainen. Noppamainen talotyyppi on selkeä ja mutkaton, mutta toistuessaan samankokoisena koko alueella luo hieman monotonisen vaikutelman. Perspektiivinäkymät kertovat raikkaasta arkkitehtonisesta otteesta. Autopaikat ovat osin kömpelösti ratkaistu, autotallien etupihat ovat liian suuria.

Ehdotus no 63 "Sarana"

Perusteellisesti tutkittu ehdotus, jossa mittakaava on hieman kateissa. Alueen rakeisuus on liian pienipiirteistä. Tontit ja talovolyymit muistuttavat paikoin enemmän siirtolapuutarhaa kuin asuntoaluetta. Uuden yhteispeli vanhan kanssa ei toimi, koska olemassa olevat rakennukset ovat niin eri skaalaa kuin uudet asuinrakennukset. Asuntojen koot ovat realistisia, mutta pieniä yksiköjä kytkemällä olisi saatu voimakkaampaa massoitte-lua alueen keski- ja länsiosiin. Kauppa ei tulisi menestymään alueen keskellä, vaan sen tulisi sijaita jossain alueen reunalla lähellä muuta ympäröivää asutusta. Kevyen liikenteen raitti kaakkoiskulmasta puistoon ja vanhojen rakennusten luokse on oikeaan osunut.

ALALUOKKA (22 kpl)

Ehdotus no 6 "Vasen, kaks, kol"

Ehdotus on ratkaissut alueen ilman kaupunkirakenteellista kokonaisajatusta. Samaa asuntoyksikköä on monistettu ryhmiksi. Ryhmät eivät muodosta hyviä korttelikokonaisuuksia tai rajaa elämyksellisiä katu- tai puistotiloja. Katuverkko on epämääräinen ja osa paikoitusalueista on ankeita. Asuntotyyppi on tarkkaan esitetty, mutta tavanomainen.

Ehdotus no 19 "Oli kerran Onnimanni"

Suunnitelmaa vaivaa sekava yleisilme. Talojen suuntien vaihtelu on perusteetonta. Päivittäistavarakauppa vanhan sotilassairaalan edessä ei istu aukiolle eivätkä sen pysäköintipaikat luo miellyttävää rajausta tilalle. Muutenkin paikoituksen järjestely yhteisiin kenttiin ei ole onnistunut; autopaikat olisi ollut hyvä jäsentää istutuksin ja järjestää tonteille asuntojen yhteyteen. Katuverkko on pääosin luonteva ja jalankulkuyhteydet alueelle oikeissa paikoissa.

Ehdotus no 21 "Suorakaide ja koukku"

Alue on rakennettu tiheästi; kasarmin avara luonne on kadonnut. Liikerakennuksen ja pysäköinnin sijainti vanhan keskusaukion laidalla ei ole onnistunut. Ehdotus kärsii ankeahkosta esityksestä. Uudet rakennukset pulpettikattoineen eivät sovi alueen henkeen, vaan ovat ilmeeltään ennemminkin jonkin elementtirakenteisen lähiön rakennustyyppisiä. Kerrostalot liikenneympyrän lähellä luovat alueesta ulospäin urbaanin kuvan.

Ehdotus no 23 "Poltinahon pataljoona"

Kaavallinen ajatus on ehdotuksessa hukassa. Työssä on keskitytty talotyyppin ratkaisemiseen. Tiiviit pienet tontit luovat parakkikylämäisen tunnelman. Alueen kokonaisjäsentely on keskeneräinen ja umpikujamaiset kadunpäätteet toimimattomat.

Ehdotus no 24 "Kassun pihat"

Ehdotuksessa merkittävät suojeltavat rakennukset on purettu, jolloin alueen ominaisluonne on kärsinyt. Kaupunkirakenteellisesti ratkaisu on tavanomainen, selkeä pientaloalueratkaisu. Uutta tai oivaltavaa kokonaisideaa tai asuntotyyppisiä ei ole kehitetty. Alueen puistomaisuus on positiivista.

Ehdotus no 26 "Green connection"

Ehdotuksen korttelit ovat heikosti tilaa luovia, talot etäällä toisistaan. Kokonaisuus on vailla kaupunkirakenteellista otetta, rakentaminen tuntuu sattumanvaraiselta. Vanhan sotilassairaalan edustan kenttä voisi rajautua selkeämmin. Ehdotuksessa rakennukset eivät kytkeydy toisiinsa riittävästi, ne eivät muodosta vakuuttavia kaupunkirakenteellisia ajatuksia.

Ehdotus no 27 "Omnis"

Sisäänajo alueelle Turuntieltä on ikävä suureellisine liikenneympyröineen ja kaupan parkkipaikkoineen. Vanhoja rakennuksia on purettu aika surutta. Kampamaiset asuin-korttelit sopisivat paremmin jonnekin metsälähiöön kuin kantakaupungin tuntumaan. Poltinahontien rakennukset pientalovaltaisessa katunäkymässä turhan raskaita ja syvärunkoisia. Liikennejärjestelyt ovat sekavia.

Ehdotus no 35 "Ääriviivat"

Alueen rakentaminen on aika massiivista, pitkät rivitalomaiset rakennukset katkaisevat alueen näkymiä. Hidaskaduilla autopaikat on ratkaistu toimivasti, mutta kaupunkikuvalisesta liian näkyvästi. Selostuksessa kuvattu "linnoituksen suojamuuri" on kiehtova mie-

likuva, mutta se ei välity valmiista suunnitelmasta, ääriviivat jäävät pätkittäisiksi, irralliseksi ja arkisiksi.

Ehdotus no 36 "Kotikentät"

Ehdotuksessa kahden talon muodostama symmetrinen yksikkö on naseva ja kiinnostava. Yksikön talokohtaiset viherpihat voisivat olla suurempia. Ehdotuksen tila-ajattelu etenee pienistä ulkotiloista suurempiin lupaavasti. Syntyvä kokonaisuus on kuitenkin kaupunkirakenteellisesti liian tiivis, eikä muodostaa vakuuttavaa uutta ympäristöä. Sama yksikkö toistuu monistettuna mattomaiseksi rakenteeksi, jossa kokonaisuuden takana oleva logiikka ei ole kirkastunut.

Ehdotus no 40 "Lepo"

Ehdotuksen analyysi puistotilan periaatteista ja yhteyksistä on ansiokas. Puistotila alkaa Turuntien risteyksestä ja johdattaa alueen sisään sekä edelleen Ahvenistolle. Kortteleista on hyvä yhteys yhteiselle viheralueelle. Korttelirakenne on hengeltään kuitenkin tavallisen arkinen, ei paikasta lähtevä. Keskeisen puiston rajausta rakennuksilla on repaleinen. Leikkauksista ja havainnekuvasta välittyvä talojen arkkitehtuuri on vaivatonta ja laadukasta. Etelälaidan reunan muodostus rakennuksilla on liian pätkittäinen.

Ehdotus no 41 "Tänään jäljellä"

Ehdotuksessa kasarmialue jakaantuu erityyppisiin kortteleihin pääsisääntulosuunnan säilyessä puistomaisena. Korttelit ovat eri maailmoista, kokonaisuus vaikuttaa sattumanvaraiselta. Uusien rakennusten arkkitehtuuri on melko ansiokasta, mutta rivitaloasunnot ovat ahtaasti sijoiteltuja. Kerrostalot keskusaution itä laidalla ovat paikassaan liian suuria ja niiden jonomainen ryhmittely tuo mieleen betonilähiöt. Ehdotus on huolella tutkittu ja kauniisti esitetty.

Ehdotus no 42 "Kotikaski"

Ehdotus täyttää kilpailualueen rakennuksilla liian tiiviisti. Talotyyppi, katutilat ja aukiot ovat arkisia ja tavanomaisia. Alueen nykyinen viehätys ja komeus on uudessa kokonaisuudessa kadonnut. Autopaikkojen sijoitus uusissa kortteleissa korttelipihan keskelle ei ole onnistunut. Kortteleiden ja aukoiden mittakaava on hyvä.

Ehdotus no 43 "Pihapiirit"

Suunnitelmassa rakentaminen on keskitetty ruutukaavan mukaiseen kenttään alueen keskelle. Eteläpuolen puisto on ikään kuin jäänyt rakentamatta, alueen rajausta ei ole vakuuttava. Korttelirakenne on piharakennuksineen liian tiivis ja talojen ilme on ankean tavanomainen. Autopaikoituskentät ovat liian hallitsevassa asemassa alueella. Kaksi suoraa katua päässä olevine kääntöpaikkoineen ovat karuja.

Ehdotus no 44 "Ruotu"

Ketjutetut pientalot ovat typologisesti mielenkiintoinen ja kaupunkirakenteen kannalta kehityskelpoinen ajatus. Syntyvä korttelirakenne on kuitenkin sattumavaraisen oloinen. Rakennusten ketjut eivät ole aseteltu riittävän punnitusti paikalleen. Kokonaisuudesta ei muodostu määrätietoista ratkaisua, jolla on jotain sanottavaa. Monet alueen kaupunkirakenteen tilat ovat ikään kuin vahingossa syntyneitä välitiloja. Tapahtumakenttä ja Turuntien risteys on oikean suuntaisesti ratkaistu.

Ehdotus no 46 "Kaiku"

Alueen itäreunan kerrostalot ovat liian suuria. Rivitalot istuvat paikkaansa huonosti. Alueelle tyypillinen avoin maisematila on poistettu rakentamalla alue täyteen. Hyvää ehdotuksessa on pientalojen ja rivitalojen ilme, niiden koostuminen massan ja julkisivun arkitektonisista peruselementeistä. Lopputulos on moderni ja raikas. Keskusaukion noppa on pientaloalueen keskuksi hahmoltaan astetta liian teatraalinen.

Ehdotus no 48 "Havulinna"

Ehdotuksen perusratkaisu ei muodosta vanhojen rakennusten kanssa onnistunutta kokonaisuutta sekä tavoita paikan henkeä: se sopii paremmin tavalliselle alueelle ilman ominaispiirteitä tai olevia rakennuksia. Rivitalotyyppi on arkisen tavanomainen. Eteläisen kadun linjaus puiston keskellä ei ole onnistunut. Pientalojen ryhmä on kehityskelpoinen, tosin autopaikat ovat liian näkyvällä paikalla. Elementtitehdas on suotta säilytetty.

Ehdotus no 51 "Pirtanauha"

Ehdotus on antaumuksella tutkittu, mutta korttelirakenne on liian tiivis ja epämääräinen - rakeisuus on hukassa. Selostustekstin ideat avautuvat vaikeasti piirustuksista. Talojen hahmot ovat perinteisiä. Esitetty julkisivuratkaisu raidallisessa levottomuudessaan on harkitsematon ylilyönti. Kaarevamuotoinen asuinrakennus kaakkoiskulmassa on irrallinen aihe.

Ehdotus no 55 "Natsat"

Ehdotus on esitykseltään keskeneräinen. Alue on täytetty rakennuksilla ilman selkeää johtoaajatausta. Talojen harjan suunnan vaihto yhdessä korttelissa ja talojen koordinaatiotojen pienet käännökset eivät ole onnistuneita ratkaisuja. Pysäköintikentät saavat hallitsevan aseman alueella.

Ehdotus no 61 "Barokkipuisto"

Ehdotusta leimaa keskeneräisyys ja kiire. Vaikutelma kortteleista ja taloista on arkinen. Ajoneuvoliikenne olisi ollut hyvä tuoda Poltinahontien mahdollisesta liittymästä alueen sisälle, katuverkko alueella jää vaillinaiseksi. Vanhan sotilassairaalan edessä olevan keskusaution rajausta on mittakaavaltaan oikeaan osunut, mutta barokkityyppinen sommitelma on vieras aihe tsaarinaikaisella kasarmilla.

Ehdotus no 62 "Nousee päivä, laskee päivä"

Hyvää ehdotuksessa on erityyppisten rakeisuuksien vaihtelu kokonaisratkaisun sisällä. Samoin erilaisia asuntotypologioita on kehitelty useita. Alue on kuitenkin rakennettu aivan liian täyteen, vapaata tilaa ei jää kilpailualueelle riittävästi. Rakennukset ovat ulkoarkkitehtuuriltaan realistisen tavallisia ja mielenkiinnottomia.

Ehdotus no 65 "Hyvää halvalla"

Suunnitelman korttelirakenne on omaperäinen ja mielenkiintoinen. Uudet talot tulevat kuitenkin liian lähelle vanhoja taloja. Uusi rakentaminen tuntuu levittäytyneen kasarmi-alueelle sattumanvaraisesti paikan hengestä piittaamatta - korttelityyppi ei ole luonteva tällä paikalla. Elementtitehtaan tontti on jätetty suunnittelematta.

Ehdotus no 66 "Mr. Brown revisited"

Ehdotuksen esitystapa on osin perusteellinen, mutta osin keskeneräinen. Alueen rakennusmassat on ripoteltu pienempinä rakennusryhminä puistoon. Rakennusmassat on sujuvasti sommiteltu, mutta perusratkaisu ei vakuuta.

LIITTEET

Asiantuntijalausunnot:

Museovirasto
Hämeenlinnan kaupungin luonnonhoitotoimisto
Hämeenlinnan kaupungin kunnallistekninen insinööritoimisto

HÄMEENLINNAN POLTINAHON KILPAILUEHDOTUKSISTA

Hämeenlinnan Poltinahon arkkitehtikilpailuun jätettiin kaikkiaan 66 ehdotusta, joista kilpailulautakunta on alustavasti poiminut 6 ehdotusta mahdolliseen loppukarsintaan.

Museoviraston näkökulmasta olisi kuitenkin hyvä, jos sekä em. kuuden ryhmää, että eräitä siitä karsiutuneita ehdotuksia tarkasteltaisiin vielä uudelleen ja otettaisiin huomioon alueen historia ja ominaispiirteet seuraavasti:

Keskusaukiosta

- Alueen vanhin rakennus, entinen sairaalaparakki rajaa sen edessä olevan aukion ja toimii samalla koko alueen keskeisenä "identiteettirakennuksena".

- Aukion muilla sivuilla olleilla muilla kookkailla mutta puretuilla rakennuksilla on ollut sama keskusaukiota korostava ominaisuus.

- Olisi hyvä jos keskusaukio korostuisi tulevissa ratkaisuissa siten, että sairaalaparakki 1 kunnostettaisiin aktiiviseen käyttöön ja aukion muille laidoille rakennettaisiin sellaiset rakennukset tai rakennusryhmät, joista muodostuisi rajaava, aukion arvoa korostava elementti. Uudisrakennusten ei tarvitse olla yhtenäisiä suuria, rivitalomaisia, mutta useamman pientalon ryhmästä olisi hyvä muodostua yhtenäisen julkisivun vaikutelma. Uusien rakennusten tulee kuitenkin olla visuaalisesti alisteisia "identiteettirakennukselle", rakennustavaltaan selkeästi nykyaikaisia.

- Aukion reunojen täydennysrakentaminen tulisi tehdä siten, ettei aukio kapene historiallisesta.

- Aukiolla ei ole aiemmin ollut varsinaisia istutuksia tai puita. Sairaalaparakin julkisivu olisi hyvä pitää mahdollisimman näkyvänä, ts. sen edessä olevan istutuksen tulisi olla matalaa. Sen sijaan täydennysrakentamisen pitkiä linjoja voisi työstää puurivein.

- Aukion keskellä on aiemmin ollut sairaalan jääkellari. Paikka on luonteva jollekin maisemalliselle ja/tai toiminnalliselle elementille.

- Keskusaukio on ollut hiekkapintainen, mutta venäläisaikaisten rakennusten ympärillä on yleensä ollut pintavesioja ja siihen liittyvä mukulakiveys n 1,5 - 2 m rakennuksen ulkoseinästä. Myös tätä ominaisuutta voitaisi nykyaikaisella tavalla korostaa.

Suojeltavat rakennukset ja täydennysrakentaminen

- Poltinahon alkuperäinen ruutukaava on 1800-luvun kuluessa ja 1900-luvun alussa tehtyjen purkutoimenpiteiden ja täydennysrakentamisten myötä muuttunut kulkureittien varteen rakentuvaksi. Selvä katumainen linjaus kulkee nykyisestä liikenneympyrästä alueen keskusta. Sitä on hyvä korostaa ja ratkaista sen liittyminen keskusaukioon selkeästi.

- Historialliset rakennukset tulee säilyttää. Nykyisin rakennuskanta on siinä määrin harventunut, että kustakin rakennuksesta tai muutaman rakennuksen ryhmästä voi muodostaa kiintopisteen, jonka varaan voi täydennysrakentaa. Olisi hyvä, jos tällaisten kortteleiden vanha "ydinrakennus" antaisi luonteen täydennysrakennuksille.

Rakennustavan tulisi kuitenkin olla vanhalle selvästi alisteista ja selkeän nykyaikaista. Näin muodostuvien kortteleiden ei tarvitse olla ruutukaavassa. Tärkeämpää on ryhmän toiminnallisuus, "vuoropuhelu" vanhan rakennuksen kanssa.

Kokonaan uudet rakennusryhmät

- Poltinahon rakennuskanta on nykyisin suppeimmillaan. Erityisesti alueen lounaisosaan voitaisiin rakentaa kokonaan uusi rakennusryhmä.

- Olisi hyvä, jos betoniasema voitaisiin purkaa ja sen paikalle rakentaa uudisrakennuksia.

HÄMEENLINNAN POLTINAHO - yleinen arkkitehtuurikilpailu 22.4.-5.9.2005

HUOMIOITA KILPAILUTÖISTÄ *luonnonhoitotoimiston näkökulmasta*

"Lili Marleen"

- suunnitelmassa huomioidaan vanha maisemarakenne ja käytäväverkosto niin, että pääväylien puukujanteilla näyttäisi olevan mahdollisuus säilyä.
- alueen keskusosaan miehistökasarmin eteläpuolelle jää mahdollisuus säilyttää viheraluetta/aukioita vanhasta puistomaisesta osasta.
- itäkärki on jätetty suojaistutukseksi.
- hyvin suljettu alue – voimakkaat rajaavat rakennukset.
- rakennusmassojen paljous – havainnekuvan mukaan samantyyppistä ja kaavamaisista rakentaminen ulottuu Ahveniston harjun puoleiseen rinteeseen kiinni: suojavyöhyke hallirakennuksia vasten häviää. Onko huomioitu maaston korkeuseroa?
- suunnitelmasta vaikea hahmottaa liikkumista alueen sisällä, esim. jalankulkureittejä.
- vaikea hahmottaa yleisten ja julkisten alueiden rajapintoja: tontit, katualueet, viheralueet (vaikuttaa alueen hoitoon; kuka hoitaa ja mitä).
- Turuntien viereinen alue on jätetty hyödyntämättä/ ei ole otettu kantaa.

"Kamomillapihat"

- hyvä perusratkaisu ja selkeä rakenne – korttelit ja viheralueet kokonaisuuksia. Itäkulma hyödynnetty alueen tärkeänä kvl-sisääntulona.
- rakenne pohjautuu alueen vanhaan maisemarakenteeseen ja reitistöön – pitkiin näkymiin ja avoimen/ suljetun tilan vuorotteluun.
- uudisrakennukset ovat vaihtelevia ja mielenkiintoisia. Vanhat rakennukset on sopeutettu hyvin kokonaisilmeeseen jättäen niiden ympärille arvonsa mukaista väljyyttä. Suuri rakennustehokkuus, mutta se on järjestetty niin, että korttelien sisäpihoille syntyy myös selkeitä viherympäristöjä. Yksittäiset korttelit ovat omaleimaisia kokonaisuuksia ja alueen on helppo rakentaa vaihteittain.
- selkeä keskus-/ julkinen puistoajatus, joka sitoo entisen sotilassairaalan rakennuksen hyvin maisemaan.
- Turuntien vastainen "viherdyyni"/ maastonmuotoilu hyvä ajatus.
- ajatus Ahveniston harjun puoleisesta suojaistutuksesta säilyy.
- vaikka pääkadut sijaitsivat vanhan maisemarakenteen ja käytäväverkon mukaisesti, rakentaminen on niin voimallista ja tulee niin lähelle vanhoja kujanteita, että niiden säilyminen on epävarmaa.

"Käpy selän alla"

- selkeä kokonaisuus
- hyvä puistoajatus alueen läpi jatkuvasta viherkäytävästä. Näyttää viistokuvassa kuitenkin ehkä hieman liian optimistiselta...
- itäkäarki hyödynnetty kvl-väylän sisään tulona ja viheralueena
- vanha käytäväverkosto on huomioitu niin, että puistoalueelle sijoittuvalla kujanteella on hyvät mahdollisuudet säilyä. Ajatus Turuntieltä sisääntulevan pääkadun kujanteesta perustunee korvaaviin uudisistutuksiin.
- alueen keskusosaan miehistökasarmin eteläpuolelle jää viheralueita/aukiotiloja vanhasta puistomaisesta osasta.
- jotenkin jäykkä ratkaisu?. Talot noppamaisia, eivät kauhean monimuotoisia... Todella pienet tontit?
- massiiviset keskusrakennukset ilman omaa pihapiiriä – yleisiin viheralueisiin perustuen? Autopaikat?
- rakentaminen ulottuu Ahveniston harjun puoleiseen rinteeseen kiinni: suojavyöhyke hallirakennuksia vasten häviää. Onko huomioitu maaston korkeuseroa?
- ilmeisesti vanhat kuusiainat haluttu säilyttää lounaiskulmassa – ei kuitenkaan onnistune käytännössä, koska tontit pieniä ja rakentaminen ulottuu lähes aitaan asti. Haluaako tontinomistaja vanhaa varjostavaa kuusiainaa...
- ajatus puutarhapalstoista nykykokemuksen mukaan suhteellisen epärealistinen.
- Turuntien/ Olympiakadun kulmaan sijoitettu liikekeskus: ei välttämättä liikenteellisesti hyvä ratkaisu vilkastoimiselle paikalle – ajatus ehkä lähikaupasta tms.

"Kruunu"

- suunnitelmassa huomioidaan olevia puustoryhmiä niin, että osalla olisi mahdollisuus säilyä. Kujannepuut perustunevat uudisistutuksiin.
- Vanhan rakennuskannan voimakas erottuminen/ erottaminen uudesta harkittu ratkaisu
- asuinrakentaminen ulottuu rohkeasti myös Turuntien/ Olympiakadun viereiselle "kolmiolle" – vilkasliikenteisen Turuntien meluhaitat?
- vanhasta maisemarakenteesta ei ole käytännössä jäljellä kuin kevyet viittaukset.
- näyttäisi, että sirpalemaiset vihersaarekkeet, kuten nykyisen rakennustoimiston varaston eteläpuolelle jäävä ympyrä ei sijoitu rakennuksen nykyisen pihapiiriin kohdalle, vaan suurelta osin nykyiselle käytäväverkostolle. Viheralueet perustuvat siis pääosin uudisrakentamiseen. Samoin rakennusten ympäristöjen nykyinen viherpihapiiri näyttäisi pääosin sijoittuvan "väärin", jotta sitä voisi hyödyntää keskuspihoissa. Alueen eteläkolmio on nykyisellään lähinnä niittymäistä aluetta, siinä ei juurikaan ole puustoa.
- "alueen länsipuolella piha-alueet on käännetty puistoon" ? ajatus "puolijulkisista pihoista" käytännössä vaikea. Rakentuminen, hoito, ylläpito? Yhtä nopeasti "ei kenenkään pihoja"...
- "erillisten talojen välinen etäisyys on väh. 8 metriä" - jos tällä tarkoitetaan ns. yksityispihan kokoa, se on kovin vaatimaton; varsinkin, jos sinne sijoitetaan liikkumista ja autopaikkoja. Ns. "oman pihan" kasvattaminen julkiseen puistoon/ julkisen ja yksityisen rajan hämärtämisestä on huonoja kokemuksia...
- Miten kehävyöhykekortteliajatus toimii, jos talot rakentuvat eri aikoihin?
- entisen sotilassairaalan toimintakenttä ehkä ylimitoitettu ajatellen lähiympäristön muita liikuntamahdollisuuksia ja –palveluita
- Selkeä kevyen liikenteen sisääntulo alueen keskelle itäkulmasta puuttuu. Liikenteellisesti sekava ratkaisu?

"Tavaststjerna"

- varsin poikkeava, omaleimainen ja rohkea ajatus, joka perustuu hyvin oivallettuihin näkömääkseeleihin ja laajaan yhtenäiseen puistokokonaisuuteen – laadukkaaseen viherympäristöön.
- olevaa kasvillisuutta/ puustoa on paremmat mahdollisuudet haluttaessa säästää, kun alueet ovat laajat ja yhtenäiset verrattuna pieniin rakentamisen keskelle jääneisiin sirpaleisiin.
- ehdotus, jossa autolla ei tulla alueen keskelle, vaan keskeiset osat on varattu ulkoiluun ja virkistämiseen
- korttelikokonaisuudet muodoltaan hauskoja – mittakaavallisesti mukavan tuntuisia.
- vanhat rakennukset uppoavat saumattomasti uusiin kortteleihin.
- asettaa mukavasti haastetta puistosuunnittelulle ja viheralueen mahdollisuudet on jätetty avoimeksi. Mahdollistaa erittäin hyvät kevyen liikenteen yhteydet ja liittymiset ympäristön muihin reitteihin.
- vanhasta maisemarakenteesta ei ole esitystavassa nähtävissä kuin viittaukset, mutta sen idea on koko uuden alueen perusta. Esimerkiksi maisemallisesti merkittävät puukujanteet sijoittunevat pääosin "vihersakariihin".
- Turuntien meluvaikutukset huomioitu eteläreunalla – vasta Olympiakadun puolella rakennukset lähellä katu.
- laskennallinen rakennustehokkuus on suuri verrattuna varsin suureen "vapaaseen" tilaan/ viheralueen määrään? Onko oikeasti mahdollista?
- lievä "sekavuus" – katutilan epämääräisyys.
- tonttien muodostaminen vaikeaa – olemattomat yksityispihat? Ilmeisesti harkittu ratkaisu, joka pohjautuu laajaan julkiseen viherympäristöön.
- minkä näköinen alue on, jos korttelit rakentuvat talo kerrallaan pitemmän ajan kuluessa?
- iso puistokokonaisuus = iso julkinen rakennus- ja ylläpitoinvestointi...

"Puu ja puistotie"

- innovatiivinen ajatus ratsastuskeskustoiminnasta, joka sopisi periaatteessa mainiosti alueen luonteeseen ja historiaan. Myös tilallisesti toimiva kokonaisuus.
- suunnitelmassa huomioidaan vanha maisemarakenne ja käytäväverkosto niin, että pääväylien puukujanteilla ja muilla puuryhmillä näyttäisi olevan hyvät mahdollisuudet säilyä ja kehittyä uudeksi viherympäristöksi.
- viherympäristön kannalta hyvin mietittyjä ratkaisuja ja toimivia kokonaisuuksia.
- varsin kaavamaiset ja "sotilaalliset" rakennusmassat? Ei kovin sympaattista ja monotonista rakennuskantaa - parakkimaisuus?
- tonttien muodostaminen vaikeaa - omat pihapiirit/ yksityisalueet puuttuvat?
- lievä korttelien sekavuus – liikennöinti hämää? Mistä osalle taloista ajetaan, esim. länsikulmassa? Noin jyrkät kulmat toteutuvat vain piirustuspaperilla, ei käytännössä...
- minkä näköinen alue on, jos rakentuu talo kerrallaan pitemmän ajan kuluessa?
- onko realistinen ajatus?

Timo Tuomola

kaupunginmetsänhoitaja

Susanna Lappalainen

suunnitteluhortonomi

HÄMEENLINNAN POLTINAHON YLEINEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

Arkkitehtuurikilpailutöiden liikennetekninen arviointi

Yleistä

Kunnallistekninen insinööritoimisto on pyynnöstä tutustunut kilpailuehdotuksiin. Jäljempänä ehdotuksista käytetään työnimiä. Liikennetekniseen arviointiin on osallistunut kaupungininsinööri Markku Vasama (RIL) ja liikenneinsinööri Hannu Sainio.

Liikennetekniset ratkaisut on arvioitu kokonaisuuksina ja verrattu niitä pääpiirteissään kilpailuohjelmassa annettuihin reunaehtoihin. Arvioinneissa on esitetty lähinnä ehdotusten liikenneteknisiä puutteita.

Arvioinnit:

Kamomillapihat:

Alueen eteläosassa oleva pihakatu on tarpeeton ja voidaan tarvittavilta osin korvata tonttikadulla. Poltinahontiehen liittyvä katu on liian lähellä Matti Alangon kadun liittymää. Tonttien pysäköinti on järjestetty pysäköintikentille, katujen varsille ja tonteille. Todettakoon, että esitettyä pysäköintiä ei voida sallia Poltinahontien varrelle. Pysäköinnin osoittaminen tonttien ulkopuolelle ei ole onnistunut ratkaisu.

Kruunu:

Ulkoiset liittymät ovat kilpailuohjelmat mukaisilla paikoilla. Katutilan jäsennöinti saattaa muuttaa työn luonnetta oleellisesti. Pysäköinti on järjestetty tonttikohtaisesti. Autopaikkavarauksesta ei ole esitetty laskelmaa. Katualueen suhde tonttien pinta-alaan näyttää suurelta. Alueella näyttäisi olevan myös tarpeettomia katuja. ”Pihakatu” on rakennettava osana tonttia.

Käpy selän alla:

Ulkoiset liittymät ovat kilpailuohjelmat mukaiset. Kuitenkin ostoskeskuksen liittymä Olympiakadulle on liian lähellä Turuntietä. Pysäköinti on sijoitettu pääosin tonttikohtaisesti. Autopaikkojen sijoitus katuun nähden on epäselvä. Autopaikkavarauksesta ei ole esitetty laskelmaa. Työssä esitetty pihakatu ei voi olla läpiajettava. Poltinahon kiertoliittymän lähellä olevat rakennukset ovat liian lähellä katualuetta, koska kiertoliittymän tuleva parantaminen edellyttää suunnittelualueen kulmauksesta lisää katualuetta.

Lili Marleen:

Ulkoiset liittymät ovat kilpailuohjelmat mukaisilla paikoilla. Suunnittelualueen keskellä ”teatterin” lähellä oleville ”juhlatila” ja ”asuntoja” rakennuksille ei ole osoitettu katuyhteyttä. Katutilan jäsennöinti on epämääräinen. Pelkkä kehäkatu houkuttelee läpiajoon keskeisen toiminta- ja urheilukentän kautta. Autopaikkavaatimus täyttyy.

Puu ja puistotie:

Poltinahontielle on esitetty kilpailuohjelmasta poikkeava liittymäpaikka. Poltinahon kiertoliittymän lähellä oleva rakennus on liian lähellä katualuetta, koska kiertoliittymän tuleva parantaminen edellyttää suunnittelualueen kulmauksesta lisää katualuetta. Katuverkko erottuu kevyen liikenteen väylistä huonosti. Työssä esitetty pihakatu ei voi olla läpiajettava. Esitetyllä katuverkolla saattaa syntyä ongelmia läpiajoliikenteestä tonteille. Autopaikkavaatimus täyttyy. Autopaikat tulee sijoittaa tontille, ei katualueelle.

Tawaststjerna:

Olympiakadun Turuntien puoleinen liittymä on liian lähellä Turuntietä. Poltinahon kiertoliittymän lähellä oleva rakennus on liian lähellä katualuetta, koska kiertoliittymän tuleva parantaminen edellyttää suunnittelualueen kulmauksesta lisää katualuetta. Suunnitelmassa esitetyt katutilat edellyttävät pihakadun mukaista toteutusta, koska esitetty katutilan leveys vaihtelee huomattavasti. Tämä lisää kadunrakentamiskustannuksia huomattavasti normaaliin tonttikatuun verrattuna. Katujen ja puistojen pinta-ala on suuri verrattuna tonttien pinta-alaan. Autopaikat tulee sijoittaa tontille, ei katualueelle. Autopaikkavaatimus täyttyy.

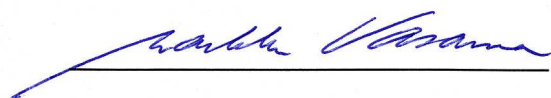
Yhteenveto:

Poltinahon suunnittelualueella katuverkon hierarkkinen suunnittelu on haasteellista, koska alueen tonttikatumaiseen ympäristöön kuljetaan suoraan kahdelta pääkadulta. Peruskatujen ratkaisuna joudutaan käyttämään kokooja- ja tonttikadun yhdistelmää, pihakatuja voidaan rakentaa vain rajoitetusti. Toisaalta ulkosyöttöinen katuverkko tulisi muodostaa siten, että ajoneuvoliikenteen läpikulkupainetta tonteille ja kevytliikenneväylille ei synny. Kaikkiin ehdotuksiin jää vielä jatkosuunnitteluun haasteita.

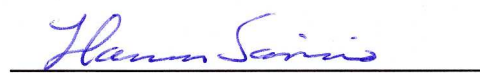
Kaikissa töissä on noudatettu pääosin kilpailuohjelmassa esitettyjä ulkoisen katuverkon liittymäpaikkoja. Myös muilta osin kilpailuohjelmassa määritellyjä liikenteen vaatimuksia on noudatettu. Pysäköinnin osalta Kamomillapihat ei sellaisenaan ole toteutuskelpoinen, koska työssä on esitetty tonttien pysäköintiä Poltinahontien varrelle.

Kokonaisuutena jäsenyteen katuverkko on ehdotuksessa Kamomillapiha. Sisäinen katuverkko vaatii eniten työstämistä ehdotuksessa Tawaststjerna.

Hämeenlinnassa 28.10.2005

Markku Vasama

Hannu Sainio